

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Σεπτεμβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 185

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4974

Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΕΣ ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4 Ορισμοί

Άρθρο 5 Αρμόδιες αρχές και αρμοδιότητες αυτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 6 Δίκτυο τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών

Άρθρο 7 Εκτέλεση δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών

Άρθρο 8 Χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων και αποζημίωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 9 Βασικές κατευθύνσεις σχεδιασμού

Άρθρο 10 Τεκμηρίωση περιφερειακού σχεδιασμού υπεραστικών και αστικών γραμμών από τις περιφέρειες

Άρθρο 11 Καθορισμός γεωγραφικών περιοχών και δικτύων τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 12 Σταθμοί και εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών

Άρθρο 13 Στάσεις - στέγαστρα αναμονής επιβατών - έσοδα από διαφημίσεις επί στεγάστρων, στάσεων και λεωφορείων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Άρθρο 14 Προκήρυξη διαγωνισμών

Άρθρο 15 Καθορισμός ανώτατου ορίου χρέωσης επιβατών και αποσκευών

Άρθρο 16 Καθορισμός της χορηγούμενης αποζημίωσης

Άρθρο 17 Προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό

Άρθρο 18 Προσφορές των διαγωνιζομένων

Άρθρο 19 Κανόνες αξιολόγησης των προσφορών των διαγωνιζομένων

Άρθρο 20 Συμβάσεις ανάθεσης εκτέλεσης

Άρθρο 21 Μεταβολή συνθηκών κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης

Άρθρο 22 Εποπτεία των αναδόχων - εκτέλεση των συμβάσεων

Άρθρο 23 Διοικητικά πρόστιμα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 24 Διασφάλιση της συνεχούς παροχής των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών

Άρθρο 25 Προϋποθέσεις απευθείας ανάθεσης περιορισμένου μεταφορικού έργου

Άρθρο 26 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για απευθείας ανάθεση λόγω περιορισμένου μεταφορικού έργου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΝΕΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Άρθρο 27 Διαδικασία ίδρυσης νέων υπεραστικών και αστικών γραμμών

Άρθρο 28 Διαδικασία ανάθεσης νέας τακτικής υπεραστικής ή αστικής γραμμής

Άρθρο 29 Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 31 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 32 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β'

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (Ρ.Α.Ε.Μ.)

Άρθρο 33 Κατάργηση Ρυθμιστικής Αρχής Επιβατικών Μεταφορών (Ρ.Α.Ε.Μ.) του ν. 4199/2013 και μεταφορά των αρμοδιοτήτων της

Άρθρο 34 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 35 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ'

ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΣΕ Α.Ε. ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

Άρθρο 36 Σκοπός

Άρθρο 37 Ορισμοί

Άρθρο 38 Μεταβίβαση μετοχών ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 3891/2010

Άρθρο 39 Αντικείμενο μεταβίβασης

Άρθρο 40 Λειτουργία - Εποπτεία

Άρθρο 41 Αρμοδιότητες ΟΣΕ Α.Ε. - Αντικατάσταση άρθρου 1, παρ. 2 άρθρου 3 και παρ. 3 άρθρου 7 ν. 2671/1998

Άρθρο 42 Αρμοδιότητες ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. - Αντικατάσταση παρ. 1, 2, 5 και 6 άρθρου 4 ν. 3891/2010

Άρθρο 43 Ενίσχυση διοικητικής δομής ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

Άρθρο 44 Μετακινήσεις προσωπικού

Άρθρο 45 Σύμβαση Υπουργείου, ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

Άρθρο 46 Εταιρική διακυβέρνηση ΟΣΕ Α.Ε.

Άρθρο 47 Εταιρική διακυβέρνηση ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

Άρθρο 48 Επιχειρησιακό και στρατηγικό σχέδιο - Ετήσιος προϋπολογισμός - Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Άρθρο 49 Σύσταση Επιτροπής Παρακολούθησης

Άρθρο 50 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 51 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Δ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 52 Κατάργηση Τεχνικών Συμβουλίων Εποπτευόμενων Φορέων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών
ΜΕΡΟΣ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Άρθρο 53 Δημιουργία μαρίνων: Πρωτοβουλία - Διαδικασία - Εκμετάλλευση - Ηλεκτρονική υποβολή - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 2, 3, 4, 7, 8 άρθρου 31 ν. 2160/1993

Άρθρο 54 Προκήρυξη διαγωνιστικής διαδικασίας τουριστικών λιμένων πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας χωροθέτησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 114 ν. 4926/2022

Άρθρο 55 Έγκριση εγκατάστασης της δραστηριότητας των τουριστικών λιμένων και αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 287Α στον ν. 4442/2016

Άρθρο 56 Διαδικασία έγκρισης ή γνωστοποίησης δραστηριοτήτων εντός τουριστικού λιμένα - Προσθήκη άρθρου 287Β στον ν. 4442/2016

Άρθρο 57 Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 287Γ στον ν. 4442/2016

Άρθρο 58 Αδειοδοτούσα αρχή για την έγκριση λειτουργίας της δραστηριότητας των τουριστικών λιμένων -

Τροποποίηση άρθρου 288 στον ν. 4442/2016

Άρθρο 59 Προθεσμία έκδοσης απόφασης Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την αξιοποίηση του ιαματικού φυσικού πόρου - Τροποποίηση περ. β' παρ. 3 άρθρου 17 ν. 4875/2021

Άρθρο 60 Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4875/2021 - Έναρξη ισχύος παρ. 2 έως 6 άρθρου 68 ν. 4875/2021
ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 61 Τελικές διατάξεις

Άρθρο 62 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΕΣ ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) 1191/69 και (ΕΟΚ) 1107/70 (L 315/1), η διασφάλιση της παροχής υψηλής ποιότητας και της συνεχούς προσφοράς δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι:

α. Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και λειτουργία δικτύων δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών που συνδέουν τα αστικά κέντρα μεταξύ τους και εξασφαλίζουν την οδική μεταφορά επιβατών από οικισμούς προς τα αστικά ή διοικητικά κέντρα ή προς άλλες περιοχές ή προορισμούς με εργασιακό, εκπαιδευτικό, ιστορικό ή τουριστικό ενδιαφέρον.

β. Η ρύθμιση της χορήγησης αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών ή δικτύων, καθώς και η πρόβλεψη αποζημιώσεων ως αντισταθμίματος για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημοσίων οδικών τακτικών υπεραστικών και αστικών επιβατικών μεταφορών.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος εμπίπτουν οι δημόσιες τακτικές αστικές και υπεραστικές οδικές επιβατικές μεταφορές.

2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται:

α) οι δημόσιες τακτικές αστικές οδικές μεταφορές επιβατών εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, περιοχής ευθύνης της «Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.) Α.Ε.», σύμφωνα με τον ν. 3920/2011 (Α' 33),

β) οι δημόσιες τακτικές αστικές οδικές μεταφορές επιβατών εντός των ορίων της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, περιοχής ευθύνης της «Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (Ο.Σ.Ε.Θ.) Α.Ε.», σύμφωνα με τον ν. 4482/2017 (Α' 102) και

γ) οι δημόσιες τακτικές αστικές οδικές μεταφορές επιβατών εντός των ορίων των Περιφερειακών Ενοτήτων Ρόδου, περιοχής ευθύνης της Δημοτικής Επιχείρησης Συγκοινωνιών ΡΟΔΑ σύμφωνα με τον ν. 3463/2006 (Α' 114), τον ν. 3852/2010 (Α' 87) και την υπό στοιχείο 154Α/2011/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ρόδου (Β' 992), περί συγχώνευσης κοινωφελών επιχειρήσεων σε μία με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΡΟΔΑ», και Κω, περιοχής ευθύνης της Κοινωφελούς Επιχείρησης Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης, Πρόνοιας, Υγείας και Αστικής Συγκοινωνίας Κω (ΚΕΚΠΑΠΥΑΣ Δήμου Κω).

Άρθρο 4 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Υπεραστική γραμμή»: η προκαθορισμένη διαδρομή, την οποία ακολουθούν τα λεωφορεία που εκτελούν δημόσιες τακτικές υπεραστικές μεταφορές επιβατών και η οποία περιλαμβάνει την αφετηρία, τις ενδιάμεσες στάσεις και το τέρμα.

2. «Δημόσιες τακτικές υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών»: οι μεταφορές επιβατών που εκτελούνται με κατάλληλα λεωφορεία υπεραστικού ή ημιαστικού τύπου, προσφέρονται αδιακρίτως και σε συνεχή βάση στο επιβατικό κοινό έναντι κομίστρου, ακολουθούν προκαθορισμένες διαδρομές (υπεραστικές γραμμές) και επιτρέπουν την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών σε προκαθορισμένα σημεία (στάσεις).

3. «Δίκτυο δημοσίων τακτικών υπεραστικών οδικών μεταφορών»: το σύνολο των προκαθορισμένων υπεραστικών γραμμών εντός των γεωγραφικών ορίων μιας περιφερειακής ενότητας, στο οποίο περιλαμβάνονται και υπεραστικές γραμμές που έχουν την αφετηρία ή το τέρμα τους στην περιοχή αυτή.

4. «Αστική γραμμή»: η προκαθορισμένη διαδρομή, την οποία ακολουθούν τα λεωφορεία που εκτελούν δημόσιες τακτικές αστικές οδικές μεταφορές επιβατών και η οποία περιλαμβάνει την αφετηρία, τις ενδιάμεσες στάσεις και το τέρμα.

5. «Δημόσιες τακτικές αστικές οδικές μεταφορές επιβατών»: οι μεταφορές επιβατών που εκτελούνται με κατάλληλα λεωφορεία αστικού ή ημιαστικού τύπου, εντός περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως αστικές ή περιλαμβάνουν γραμμές που έχουν χαρακτηριστεί ως αστικές, ακόμα και αν εκτείνονται πέραν των αστικών περιοχών.

6. «Δίκτυο δημοσίων τακτικών αστικών οδικών μεταφορών»: το σύνολο των προκαθορισμένων αστικών γραμμών εντός των γεωγραφικών ορίων μιας περιφερειακής ενότητας, στο οποίο περιλαμβάνονται και γραμμές που έχουν χαρακτηριστεί ως αστικές, ακόμα και αν εκτείνονται πέραν των αστικών περιοχών.

7. «Δημόσιες τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών»: Οι δημόσιες τακτικές υπεραστικές και αστικές οδικές μεταφορές επιβατών που προσφέρονται ως υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (Γ.Ο.Σ.) στο κοινό χωρίς διακρίσεις και σε συνεχή βάση, σύμφωνα με το άρθρο 14 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007 και τον παρόντα.

8. «Ενδοπεριφερειακή γραμμή»: Υπεραστική γραμμή η οποία εξυπηρετεί τις ανάγκες τακτικών οδικών επιβατικών μεταφορών εντός των ορίων μιας περιφερειακής ενότητας.

9. «Διαπεριφερειακή γραμμή»: Υπεραστική γραμμή η οποία εξυπηρετεί τις ανάγκες τακτικών οδικών επιβατικών μεταφορών μεταξύ δύο ή περισσότερων περιφερειακών ενοτήτων.

Άρθρο 5 Αρμοδίες αρχές και αρμοδιότητες αυτών

1. Η Γενική Διεύθυνση Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών είναι η «αρμόδια αρχή», κατ'εφαρμογή της περ. β' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, η οποία έχει την αρμοδιότητα να επεμβαίνει στις δημόσιες τακτικές υπεραστικές και αστικές οδικές επιβατικές μεταφορές στην Επικράτεια, προκειμένου να διασφαλισθεί η παροχή στο κοινό δημοσίων επιβατικών μεταφορών χωρίς διακρίσεις και σε συνεχή βάση.

2. Οι περιφέρειες ή οι περιφερειακές ενότητες είναι οι «αρμόδιες τοπικές αρχές» σύμφωνα με την περ. γ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, οι οποίες έχουν την αρμοδιότητα εντός των γεωγραφικών τους ορίων:

α) να εποπτεύουν τους φορείς που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες τακτικών υπεραστικών και αστικών μεταφορών επιβατών,

β) να επιβάλλουν κυρώσεις στους φορείς που εκτελούν δημόσιες τακτικές υπεραστικές και αστικές οδικές μεταφορές επιβατών, όπως προβλέπονται στο άρθρο 23 και καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 30,

γ) να εισηγούνται αιτιολογημένα στην αρμόδια αρχή: γα. τον καθορισμό των υπεραστικών και αστικών γραμμών και αστικών περιοχών, διαδρομών και δρομολογίων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 30,

γβ. τη χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης δημοσίων υπεραστικών και αστικών επιβατικών μεταφορών στις περιφερειακές ενότητες,

γγ. τη χορήγηση αποζημίωσης παντός είδους ως αντισταθμίματος για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (Γ.Ο.Σ.),

γδ. τον καθορισμό ολοκληρωμένων δημοσίων επιβατικών μεταφορών κατά την έννοια της περ. ιγ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, εντός των ορίων τους, γε. την απευθείας ανάθεση παροχής δημόσιας υπηρεσίας τακτικών υπεραστικών ή αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών, όπου αυτό επιτρέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007 και τον παρόντα,

δ) να συλλέγουν στοιχεία για τη λειτουργία των τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών, σύμφωνα

με την τυποποίηση και τη συχνότητα που καθορίζονται από την αρμόδια αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 6 Δίκτυο τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών

Το δίκτυο των δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών εξυπηρετεί τις διαρκείς ανάγκες μετακινήσεων του επιβατικού κοινού με προγραμματισμένα δρομολόγια, στα οποία καθένας έχει πρόσβαση έναντι του καθορισμένου κομίστρου.

Άρθρο 7 Εκτέλεση δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών

1. Η εκτέλεση των δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών γίνεται από επιχειρήσεις που εκτελούν κατ'επάγγελμα οδικές μεταφορές επιβατών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1071/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά στους όρους που πληρούνται για την άσκηση του επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα και για την κατάργηση της οδηγίας 96/26/ΕΚ του Συμβουλίου (L 300), με λεωφορεία υπεραστικού ή ημιαστικού τύπου κάθε κατηγορίας προκειμένου για τις υπεραστικές γραμμές, και αστικού ή ημιαστικού τύπου προκειμένου για τις αστικές γραμμές. Τα λεωφορεία αυτά πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 715/2007 και (ΕΚ) 595/2009 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/46/ΕΚ (L 151), και έχουν λάβει σχετική έγκριση τύπου λεωφορείου.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 30 καθορίζονται τα ειδικά προσόντα που διαθέτει κάθε φορέας, νομικό ή φυσικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, προς τον οποίο παραχωρείται με σύμβαση η εκτέλεση υπηρεσιών αστικών και υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών όσον αφορά:

α) στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και

β) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, προκειμένου οι φορείς αυτοί να είναι σε θέση να εκτελούν συνεχώς το κοινωνικό έργο που αναλαμβάνουν με ασφάλεια κατά την κυκλοφορία, ιδίως για τους επιβάτες, με την αναγκαία ποιότητα και για την εξασφάλιση του επιπέδου υπηρεσιών που απαιτείται για την εκπλήρωση του σχετικού σκοπού δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 8 Χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων και αποζημίωσης

1. Η αρμόδια αρχή αναθέτει τις δημόσιες τακτικές υπεραστικές και αστικές οδικές μεταφορές επιβατών χορηγώντας είτε αποκλειστικό δικαίωμα παροχής των υπηρεσιών αυτών, είτε αποκλειστικό δικαίωμα παροχής των υπηρεσιών και αποζημίωση, αν αυτό είναι αναγκαίο για την εξασφάλιση της συνεχούς προσφοράς δημοσίων οδικών τακτικών μεταφορών επιβατών στο καθορισμένο επίπεδο ελαχίστων απαιτήσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 και τα άρθρα 5, 14 και 16 του παρόντος.

2. Η ανάθεση της παροχής δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών με χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος ή αποκλειστικού δικαιώματος και αποζημίωσης γίνεται με τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού ή, κατ'εξαίρεση, με απευθείας ανάθεση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007 και τον παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 9 Βασικές κατευθύνσεις σχεδιασμού

1. Ο σχεδιασμός του δικτύου δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών καλύπτει τουλάχιστον τις οδικές συγκοινωνιακές συνδέσεις, οι οποίες συνδέουν: α) τις δημοτικές ενότητες με τα διοικητικά κέντρα των δήμων, β) τα κέντρα των δήμων με τα διοικητικά κέντρα των περιφερειακών ενοτήτων, γ) τα κέντρα των περιφερειακών ενοτήτων με το διοικητικό κέντρο της περιφέρειας και δ) τα διοικητικά κέντρα των περιφερειακών ενοτήτων και της περιφέρειας με την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη ή τα διοικητικά κέντρα άλλων περιφερειακών ενοτήτων ή περιφερειών.

2. Ο σχεδιασμός του δικτύου λαμβάνει υπόψη και τις ανάγκες μετακίνησης του επιβατικού κοινού από και προς άλλες πόλεις ή αστικά κέντρα ή προορισμούς ιστορικού και τουριστικού ενδιαφέροντος, που δεν αποτελούν διοικητικά κέντρα δήμων, περιφερειακών ενοτήτων ή της περιφέρειας.

3. Ο σχεδιασμός του δικτύου δεν προκαλεί σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους σύμφωνα με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (L 198) και δίνει στις αστικές ζώνες προτεραιότητα στη χρήση καθαρών μέσων μεταφορών. Όπου λειτουργεί δίκτυο υποδομών μεταφορών σταθερής τροχιάς, ο σχεδιασμός του οδικού δικτύου μεταφορών αποβλέπει στη δημιουργία τροφοδοτικού δικτύου για τη διευκόλυνση της μετακίνησης των επιβατών προς τα μέσα σταθερής τροχιάς.

4. Στον σχεδιασμό του δικτύου δημοσίων τακτικών οδικών μεταφορών επιβατών εντάσσονται και γραμμές που συνδέουν οικισμούς με τα κέντρα των δημοτικών κοινοτήτων και δημοτικών ενότητων ή μεταξύ τους.

5. Ο σχεδιασμός του δικτύου λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες μετακινήσεων μαθητών ή εκπαιδευόμενων προς τα κέντρα εκπαίδευσης και των εργαζομένων προς τους χώρους εργασίας, των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων, των στρατευομένων που υπηρετούν τη θητεία τους, και γενικά την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού. Σε κάθε περίπτωση, ο σχεδιασμός του δικτύου αποσκοπεί στη διευκόλυνση του επιβατικού κοινού για τη μετεπιβίβασή του σε σταθμούς άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς όπως αεροδρόμια, λιμάνια και σιδηροδρομικούς σταθμούς.

6. Όσον αφορά στην Περιφέρεια Αττικής, εξαιρουμένης της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, και στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο σχεδιασμός του δικτύου υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών αφορά μόνο στις υπεραστικές γραμμές εντός των γεωγραφικών ορίων τους, καθώς και στην υπεραστική γραμμή Αθήνα - Θεσσαλονίκη και αντίστροφα.

7. Όσον αφορά στην Περιφέρεια Κρήτης, ο σχεδιασμός του δικτύου των υπεραστικών οδικών γραμμών γίνεται για τις Περιφερειακές Ενότητες Ηρακλείου-Λασιθίου και Χανίων-Ρεθύμνου ως προς τις μεταξύ τους υφιστάμενες διαπεριφερειακές γραμμές ή άλλες γραμμές που συνδέουν τις πόλεις αυτές με διάφορες πόλεις της επικράτειας.

8. Όσον αφορά στην Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας, ο σχεδιασμός του δικτύου υπεραστικών οδικών γραμμών γίνεται κατά γεωγραφικές περιοχές.

Άρθρο 10

Τεκμηρίωση περιφερειακού σχεδιασμού υπεραστικών και αστικών γραμμών από τις περιφέρειες

1. Οι αρμόδιες τοπικές αρχές εισηγούνται τον σχεδιασμό του δικτύου των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών κάθε περιφερειακής ενότητας εντός των γεωγραφικών ορίων της, σύμφωνα με το άρθρο 9 και εισηγούνται στην αρμόδια αρχή τον καθορισμό ή επανακαθορισμό των υπεραστικών επιβατικών γραμμών και των αστικών περιοχών και γραμμών, υφιστάμενων ή νέων, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 5.

2. Οι αρμόδιες τοπικές αρχές κατά τον σχεδιασμό λαμβάνουν υπόψη υφιστάμενα χαρακτηρισμένα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.) ή, όπου δεν υφίστανται, τις κυκλοφοριακές μελέτες, τα πολεοδομικά, πληθυσμιακά και γεωγραφικά δεδομένα, τις ανάγκες μετακινήσεων των πολιτών, ιδίως από τις πιο απομακρυσμένες περιοχές, καθώς και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του υφιστάμενου δικτύου των τακτικών οδικών υπεραστικών και αστικών μεταφορών.

3. Οι αρμόδιες τοπικές αρχές συνοδεύουν τις προτάσεις τους με αναλυτικά στοιχεία για την επιβατική κίνηση ανά γραμμή σε μηνιαία και ετήσια βάση, ώστε να προκύπτει η μέση διακύμανση της επιβατικής κίνησης εντός του ημερολογιακού έτους.

4. Οι προτάσεις που υποβάλλονται για κάθε γραμμή του δικτύου των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών περιλαμβάνουν τον αριθμό των ελάχιστων υποχρεωτικών δρομολογίων, την περιοδικότητα αυτών και τη χρονική κατανομή των δρομολογίων εντός του ημερολογιακού έτους.

5. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για την οικονομική βιωσιμότητα και την επιβατική κίνηση των υφιστάμενων τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών οδικών μεταφορών επιβατών, που λαμβάνονται υπόψη για τον σχεδιασμό του δικτύου τακτικών οδικών αστικών και υπεραστικών επιβατικών μεταφορών της παρ. 1 του άρθρου 30, οι αρμόδιες τοπικές αρχές προτείνουν για τα δίκτυα τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών είτε τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης, είτε τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης και αποζημίωσης.

6. Οι αρμόδιες τοπικές αρχές δύναται να ζητούν τα αναγκαία στοιχεία για τις υφιστάμενες γραμμές τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών από τους φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η εκμετάλλευση των αντίστοιχων τακτικών οδικών επιβατικών μεταφορών.

7. Οι αρμόδιες τοπικές αρχές, με αιτιολογημένη εισήγησή τους, προτείνουν στην αρμόδια αρχή τον καθορισμό ή τον επανακαθορισμό των διαπεριφερειακών γραμμών.

Άρθρο 11

Καθορισμός γεωγραφικών περιοχών και δικτύων τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών

1. Η αρμόδια αρχή προκηρύσσει διαγωνισμό, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 14 για την ανάθεση εκτέλεσης των τακτικών δημοσίων υπεραστικών και αστικών γραμμών, όπως καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 30.

2. Για τον καθορισμό των γεωγραφικών περιοχών και των δικτύων των τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών, λαμβάνονται υπόψη οι εισηγήσεις των αρμόδιων τοπικών αρχών, βάσει υφιστάμενων χαρακτηρισμένων Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.), ή, όπου δεν υφίστανται, βάσει κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και τα πληθυσμιακά και γεωγραφικά δεδομένα, οι υφιστάμενες οδικές συνδέσεις, οι κοινωνικές και επιβατικές ανάγκες, η υφιστάμενη και προβλεπόμενη επιβατική κίνηση και κάθε άλλο διαθέσιμο στοιχείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 12

Σταθμοί και εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών

1. Οι σταθμοί άφιξης και αναχώρησης υπεραστικών λεωφορείων εξυπηρετούν τις ανάγκες οργανωμένης άφιξης και αναχώρησης οχημάτων που εκτελούν δημό-

σιες τακτικές υπεραστικές οδικές επιβατικές μεταφορές, καθώς και την αναμονή, επιβίβαση, μετεπιβίβαση, αποβίβαση και εν γένει εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, όπως επίσης τη φόρτωση, μεταφόρτωση, εκφόρτωση και φύλαξη αποσκευών και κάθε άλλη συναφή διαδικασία. Για την ίδρυση και λειτουργία των σταθμών αυτών απαιτείται άδεια της αρμόδιας περιφέρειας, που χορηγείται σύμφωνα με το π.δ. 79/2004 (Α' 62). Σταθμούς και εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών αποτελούν και οι χώροι που διατηρούνται από τους συγκοινωνιακούς φορείς ή από εξουσιοδοτημένους πράκτορες αυτών σε διάφορα σημεία των πόλεων, της ίδιας ή άλλης περιφερειακής ενότητας που εξυπηρετούν για τη διευκόλυνση του επιβατικού κοινού, όπως για την έκδοση εισιτηρίων, κρατήσεις θέσεων και διακίνηση ασυνόδευτων μικροδεμάτων, τα οποία μπορούν να μεταφέρονται στον χώρο των αποσκευών των λεωφορείων.

2. Οι εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών, ανάλογα με την επιβατική κίνηση, διαθέτουν άνετους, καθαρούς και επαρκείς χώρους υποδοχής και υγιεινής των επιβατών, καθώς και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας, και πληρούν τις προδιαγραφές προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα. Μπορούν να συμπίπτουν με το σημείο που έχει καθορισθεί ως αφετηρία, τέρμα ή στάση λεωφορείων επιβατικής γραμμής για την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών και να συστεγάζονται με καταστήματα που προσφέρουν ροφήματα και φαγητό. Μεταφερόμενα εκδοτήρια εισιτηρίων τύπου περιπτέρου μπορεί να τοποθετούνται για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού σε αφετηρίες ή τέρματα γραμμών ή σε άλλες θέσεις, μετά από έγκριση της αρμόδιας για τον χώρο αρχής. Οι εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών της παρούσας δεν αποτελούν εγκαταστάσεις υπό την έννοια του άρθρου 4 του ν. 2465/1997 (Α' 28) και του άρθρου 7 του π.δ. 79/2004.

3. Στις εγκαταστάσεις συμπεριλαμβάνονται και τα αμαξοστάσια στάθμευσης, συντήρησης και φύλαξης των αστικών ή ημιαστικών λεωφορείων.

Άρθρο 13

Στάσεις - στέγαστρα αναμονής επιβατών - έσοδα από διαφημίσεις επί στεγάστρων, στάσεων και λεωφορείων

1. Οι στάσεις και τα στέγαστρα αναμονής επιβατών τοποθετούνται με μέριμνα και δαπάνες των συγκοινωνιακών φορέων και, σε περίπτωση άρνησης αυτών, με μέριμνα και δαπάνες των οικείων Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Οι προδιαγραφές αυτών καθορίζονται με τις αποφάσεις των αρμόδιων κατά τόπους περιφερειακών αρχών της παρ. 4 του άρθρου 30, διασφαλίζουν δε την πρόσβαση σε αυτές επιβατών με αναπηρία.

2. Οι συγκοινωνιακοί φορείς, με δαπάνες τους, τοποθετούν και συντηρούν στέγαστρα και στάσεις, με σκοπό την τοποθέτηση διαφημίσεων στους ανωτέρω χώρους και επιφάνειες και την εκμετάλλυσή τους. Οι συγκοινωνιακοί φορείς καταβάλλουν, για την τοποθέτηση και συντήρηση στάσεων και στεγάστρων με σκοπό τη διαφημιστική εκμετάλλευση, ανταποδοτικό τέλος ύψους δύο τοις εκατό (2%) επί των διαφημιστικών εσόδων, υπέρ των Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

3. Επί των στεγάστρων και των στάσεων διατίθεται ικανή επιφάνεια για την πληροφόρηση του επιβατικού κοινού, σύμφωνα και με το άρθρο 11 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57).

4. Στις εσωτερικές και εξωτερικές επιφάνειες (ολικά ή μερικά) των αστικών και υπεραστικών λεωφορείων, επιτρέπονται η αναγραφή ή ανάρτηση διαφημίσεων και η εκμετάλλευση αυτών από τους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου. Οι συγκοινωνιακοί φορείς καταβάλλουν ανταποδοτικό τέλος ύψους δύο τοις εκατό (2%) επί των διαφημιστικών εσόδων υπέρ των Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Άρθρο 14

Προκήρυξη διαγωνισμών

1. Η προκήρυξη των διαγωνισμών περιλαμβάνει τις τακτικές υπεραστικές και αστικές γραμμές, σε κάθε περιφερειακή ενότητα ή γεωγραφική περιοχή σύμφωνα με το παρόν.

2. Στην προκήρυξη περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον η διαδικασία και τα στάδια των διαγωνισμών, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά συμμετοχής των ενδιαφερομένων, λόγοι αποκλεισμού διαγωνιζομένων, τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, ο τρόπος ανάδειξης του αναδόχου, η δυνατότητα ενστάσεων των διαγωνιζομένων, μέτρα πρόληψης, εντοπισμού και διόρθωσης περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων κατά τη διαγωνιστική διαδικασία και άλλες σχετικές λεπτομέρειες.

3. Οι διαγωνισμοί για την ανάθεση των δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών προκηρύσσονται ως εξής:

α. Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες η παροχή των τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών εκτελείται από έναν συγκοινωνιακό φορέα, προκηρύσσεται ενιαίος διαγωνισμός για το σύνολο των τακτικών υπεραστικών, ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών γραμμών, και, αν υφίστανται, και αστικών γραμμών και ανακηρύσσεται ένας ανάδοχος για το σύνολο του έργου.

β. Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες η παροχή των τακτικών υπεραστικών γραμμών εκτελείται από έναν συγκοινωνιακό φορέα και η παροχή των τακτικών αστικών γραμμών εκτελείται από άλλον συγκοινωνιακό φορέα, προκηρύσσονται δύο διαγωνισμοί, δηλαδή, ένας για το τακτικό υπεραστικό έργο και άλλος για το τακτικό αστικό έργο.

γ. Ειδικά για τις τακτικές αστικές οδικές επιβατικές μεταφορές προκηρύσσεται διαγωνισμός για γεωγραφική περιοχή που περιλαμβάνει αστικές περιοχές περισσότερων δήμων, όμορων ή μη, της αυτής ή άλλων περιφερειακών ενοτήτων, αν αυτό κρίνεται κατάλληλο για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και συγχρόνως για τη βιωσιμότητα του αναδόχου, ή αν η παροχή αυτοτελούς αστικού συγκοινωνιακού έργου σε κάποια γεωγραφική περιοχή κρίνεται ασύμφορη. Ως κριτήρια για τον καθορισμό της γεωγραφικής περιοχής παροχής αστικού συγκοινωνιακού έργου, που αποτελεί αντικείμενο του διαγωνισμού στην περίπτωση αυτή, λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα εκτιμώμενα προς εκτέλεση χιλιόμετρα, ο απαιτούμενος για την εκτέλεσή τους αριθμός λεωφορείων

και τα ακαθάριστα έσοδα του αναδόχου, η εξασφάλιση αστικών συγκοινωνιακών υπηρεσιών προς τους επιβάτες, η οικονομική βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και το ελάχιστο δυνατό κόστος μετακίνησης.

δ. Αν στην ίδια περιφερειακή ενότητα το τακτικό υπεραστικό συγκοινωνιακό έργο παρέχεται από περισσότερους συγκοινωνιακούς φορείς, προκηρύσσονται αντίστοιχοι διαγωνισμοί ανάθεσης.

ε. Σε περιφέρειες στις οποίες οι τακτικές υπεραστικές ενδοπεριφερειακές και διαπεριφερειακές οδικές επιβατικές μεταφορές παρέχονται από έναν συγκοινωνιακό φορέα για περισσότερες της μίας περιφερειακές ενότητες, προκηρύσσεται ενιαίος διαγωνισμός και ανακηρύσσεται ένας ανάδοχος, για το σύνολο του υπεραστικού συγκοινωνιακού έργου.

στ. Στις νήσους, η ανάθεση του έργου, μετά από ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία απευθείας ανάθεσης, διενεργείται κατά μεμονωμένη νήσο.

4. Στο δίκτυο των υπεραστικών γραμμών της γεωγραφικής περιοχής περιλαμβάνονται και οι καθορισμένες υπεραστικές γραμμές που συνδέουν πόλεις ή αστικά κέντρα που βρίσκονται εντός των ορίων της γεωγραφικής περιοχής ή περιφερειακής ενότητας με την Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη ή πόλεις σε άλλες περιφέρειες, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 9.

5. Για τις τακτικές υπεραστικές γραμμές που έχουν την αφετηρία τους ή το τέρμα τους σε άλλη περιφερειακή ενότητα, στις προκηρύξεις καθορίζεται το ποσοστό συνεκμετάλλευσης μεταξύ των αντίστοιχων συγκοινωνιακών φορέων.

6. Στην προκήρυξη του διαγωνισμού περιγράφονται αναλυτικά, για κάθε γεωγραφική περιοχή ή περιφερειακή ενότητα, οι τακτικές υπεραστικές και αστικές γραμμές για τις οποίες χορηγείται στον ανάδοχο αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και εκείνες για τις οποίες χορηγούνται αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και αποζημίωση.

7. Στην προκήρυξη καθορίζονται και οι ελάχιστες απαιτήσεις που αφορούν:

α) στον τύπο του οχήματος και στην περιβαλλοντική απόδοσή του, όπως είναι η φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια και τα ηλεκτρικά λεωφορεία,

β) στη συχνότητα των εκτελουμένων δρομολογίων, με χρονική κατανομή ανά ημέρα της εβδομάδας, λαμβανομένων υπόψη των αργιών, τοπικών εορτών και συνηθειών, καθώς και των εποχών του έτους, στον βαθμό που οι ως άνω παράμετροι διαφοροποιούν το πρόγραμμα των απαιτούμενων ελαχίστων δρομολογίων,

γ) στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών,

δ) στην οργάνωση, στελέχωση και εμπειρία στην εκτέλεση τακτικών αστικών και υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών,

ε) στους χώρους εξυπηρέτησης λεωφορείων, δηλαδή στα αμαξοστάσια, και

στ) στα απαιτούμενα συστήματα τηλεματικής, έκδοσης εισιτηρίων και πληροφόρησης επιβατών.

8. Οι προκηρύξεις συνοδεύονται από πρότυπα συμβατικά τεύχη, στα οποία περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές συμβατικές υποχρεώσεις των αναδόχων.

9. Η αρμόδια αρχή, κατ'εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου

7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, προβαίνει στη δημοσίευση των πληροφοριών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού και δημοσιοποιεί τις ίδιες πληροφορίες και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, όπως ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ή δημοσιεύσεις στον τύπο.

Άρθρο 15

Καθορισμός ανώτατου ορίου χρέωσης επιβατών και αποσκευών

1. Το ποσό της ανώτατης επιτρεπόμενης χρέωσης των επιβατών και προκειμένου για υπεραστικές μεταφορές, το ανώτατο επιτρεπόμενο βάρος αποσκευών επιβατών χωρίς κόμιστρο, το ανώτατο επιτρεπόμενο κόμιστρο επιβατών για αποσκευές πέραν του μέγιστου επιτρεπόμενου βάρους χωρίς κόμιστρο, καθώς και το ανώτατο επιτρεπόμενο κόμιστρο για ασυνόδευτα δέματα, καθορίζονται στις προκηρύξεις.

2. Για τον καθορισμό του ανώτατου ορίου χρέωσης, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη:

α) το υπολογιζόμενο συνολικό κόστος του φορέα εκτέλεσης της απαιτούμενης ελάχιστης δημόσιας υπηρεσίας οδικών τακτικών υπεραστικών και αστικών μεταφορών, με βάση τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την προβλεπόμενη επιβατική κίνηση, και

β) το εύλογο κέρδος της επιχείρησης του φορέα εκτέλεσης των απαιτούμενων υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην παρ. 6 του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007.

3. Για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους λειτουργίας του φορέα λαμβάνονται υπόψη ιδίως το κόστος κίνησης των αναγκαίων οχημάτων, οι αμοιβές του προσωπικού, οι αμοιβές τρίτων, το κόστος διοίκησης της επιχείρησης του αναδόχου για το συγκεκριμένο έργο, οι αποσβέσεις, οι γενικές δαπάνες εκμετάλλευσης, το κόστος συντήρησης και επισκευών και διάφορες δαπάνες που συνδέονται με την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 16

Καθορισμός της χορηγούμενης αποζημίωσης

1. Ως προς τη χορήγηση αποζημίωσης για την εκτέλεση των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 6 και το Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007. Οι προκηρύξεις των διαγωνισμών προβλέπουν τον τρόπο και τη διαδικασία υπολογισμού της ετήσιας αποζημίωσης.

2. Απώλειες εσόδων λόγω έκδοσης μειωμένων ή δωρεάν εισιτηρίων επιβατών ειδικών κατηγοριών, όπως ενδεικτικά σπουδαστών, φοιτητών, λοιπών μαθητευόμενων, πολύτεκνων και ατόμων με αναπηρία, υπολογίζονται και καταβάλλονται στον ανάδοχο, σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4530/2018 (Α' 59).

Άρθρο 17

Προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό

1. Στους διαγωνισμούς μπορούν να συμμετέχουν επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές μεταφορές επιβατών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1071/2009, είτε αυτόνομα είτε σε κοινοπραξίες.

2. Οι διαγωνιζόμενοι, κατά την ημερομηνία διενέργειας των διαγωνιστικών διαδικασιών:

α) είτε διαθέτουν τον απαιτούμενο αριθμό λεωφορείων, υπεραστικού ή αστικού ή ημιαστικού τύπου και τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένων των αμαξοστασίων,

β) είτε παρέχουν εγγυήσεις, με τις οποίες διασφαλίζεται ότι θα πληρούται η περ. α', κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

Επίσης, κατά την ημερομηνία διενέργειας των διαγωνιστικών διαδικασιών, διαθέτουν την απαιτούμενη στελέχωση, την εμπειρία στην εκτέλεση των υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών, την οργάνωση, συστήματα τηλεματικής και ενιαίας πληροφόρησης και ενιαίας έκδοσης εισιτηρίων, όπως καθορίζονται στις προκηρύξεις των διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 και την παρ. 7 του άρθρου 14 του παρόντος.

Άρθρο 18

Προσφορές των διαγωνιζομένων

1. Οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν προσφορά για το σύνολο:

α) των τακτικών υπεραστικών γραμμών,

β) των αστικών γραμμών, και

γ) των υπεραστικών και αστικών γραμμών που εντάσσονται στο δίκτυο της περιφερειακής ενότητας ή γεωγραφικής περιοχής για την οποία προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.

2. Οι προσφορές των διαγωνιζομένων περιλαμβάνουν το ποσό χρέωσης που προσφέρουν, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο χρέωσης, που ορίζεται στα τεύχη των διαγωνιστικών διαδικασιών, καθώς και αναλυτικό πίνακα των υπηρεσιών, που προσφέρονται, πέραν των ελαχίστων απαιτούμενων, όπως οι συχνότητες δρομολογίων στο υφιστάμενο δίκτυο, πρόσθετος εξοπλισμός σε λεωφορεία, υποδομές, εγκαταστάσεις, εμπειρία και προσωπικό, που διασφαλίζουν τη βέλτιστη ανταπόκριση στο έργο, που προκηρύσσεται.

Άρθρο 19

Κανόνες αξιολόγησης των προσφορών των διαγωνιζομένων

1. Οι προκηρύξεις περιγράφουν με λεπτομέρεια τον τρόπο αξιολόγησης των προσφορών και τη βαρύτητα των επιμέρους κριτηρίων αξιολόγησης.

2. Βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση των προσφορών είναι η προσφερόμενη έκπτωση επί του ανώτατου ορίου χρέωσης, περαιτέρω προσφερόμενες εκπτώσεις για τους επιβάτες, καθώς και προσφερόμενες πρόσθετες υπηρεσίες μεταφορών, όπως δρομολόγια πέραν των ελάχιστων απαιτούμενων. Αξιολογούνται, επίσης, ποιοτικά κριτήρια, όπως ο περιορισμός των μετεπιβιβάσεων.

Άρθρο 20

Συμβάσεις ανάθεσης εκτέλεσης

1. Η αρμόδια αρχή συνάπτει συμβάσεις με τους αναδόχους, με βάση τις προκηρύξεις, τα πρότυπα συμβατικά τεύχη και την προσφορά του αναδόχου. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία

υπογραφής της σύμβασης, ο ανάδοχος υποχρεούται να θέσει σε κυκλοφορία τον προβλεπόμενο αριθμό λεωφορείων, και εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους να λειτουργεί τους προβλεπόμενους σταθμούς και εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών και οχημάτων.

2. Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων για την ανάθεση της εκτέλεσης των δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών ορίζεται στα δέκα (10) έτη. Ο ανάδοχος αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου την ημέρα που ορίζεται στη σύμβαση, η οποία θεωρείται ως αφετηρία του χρόνου διάρκειας της σύμβασης.

3. Στις συμβάσεις ανάθεσης δύναται να προβλέπεται και η παράταση του συμβατικού χρόνου διάρκειας των συμβάσεων με τους αναδόχους έως πέντε (5) έτη ακόμη, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007.

Άρθρο 21

Μεταβολή συνθηκών κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης

1. Αν κατά τη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων με τους αναδόχους διαπιστωθεί μεταβολή στις ανάγκες του επιβατικού κοινού, μετά από εισήγηση της αρμόδιας τοπικής αρχής, που βασίζεται σε σχετικό αίτημα του αναδόχου προς αυτή, η αρμόδια αρχή δύναται να εγκρίνει την τροποποίηση της λειτουργίας του δικτύου των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών και να λαμβάνει σχετικά μέτρα, όπως την κατάργηση υφισταμένων τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών ή τη δημιουργία νέων ή άλλες μεταβολές, ιδίως ως προς τη συχνότητα ή τη διαδρομή των υφισταμένων δρομολογίων.

2. Για την έγκριση των μεταβολών που προτείνονται, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα αποκλειστικά δικαιώματα του αναδόχου, καθώς και το δικαίωμα αποζημίωσης, και προβαίνει στις αναγκαίες διοικητικές και οικονομικές ρυθμίσεις.

3. Με βάση τις ρυθμίσεις που εγκρίνει η αρμόδια αρχή, υπογράφεται σύμβαση με τον ανάδοχο, η οποία συνιστά τροποποίηση της αρχικής σύμβασης.

4. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει απόφαση εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της πρότασης.

Άρθρο 22

Εποπτεία των αναδόχων - Εκτέλεση των συμβάσεων

Οι αρμόδιες τοπικές αρχές ασκούν επί των αναδόχων την εποπτεία ως προς την καλή εκτέλεση των συμβάσεων, παρακολουθούν και ελέγχουν αν ο ανάδοχος συμμορφώνεται προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα και τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007, διαπιστώνουν παραβάσεις και επιβάλλουν στους αναδόχους τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 23.

Άρθρο 23

Διοικητικά πρόστιμα

Αν ο ανάδοχος παραβαίνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον

παρόντα, καθώς και από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007, επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα, όπως εξειδικεύονται στην απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 30 του παρόντος, το ύψος των οποίων κυμαίνεται από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται σε βάρος των αναδόχων, αποτελούν έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 24 Διασφάλιση της συνεχούς παροχής των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών

1. Σε περίπτωση διακοπής των τακτικών υπηρεσιών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών ή επικείμενου κινδύνου διακοπής τους, η αρμόδια αρχή λαμβάνει έκτακτα μέτρα για τη διασφάλιση της συνεχούς παροχής των τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών σε μία ή περισσότερες περιφερειακές ενότητες ή γεωγραφικές περιοχές, που συνίστανται είτε στην απευθείας ανάθεση σε τρίτο του έργου, είτε στην παράταση της διάρκειας της σύμβασης με τον ανάδοχο πέραν των ορίων που προβλέπονται, με απευθείας ανάθεση.

2. Η διάρκεια της απευθείας ανάθεσης ή της παράτασης της σύμβασης πέραν του προβλεπόμενου χρόνου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.

3. Αν δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί η κατάσταση με τα έκτακτα μέτρα της παρ. 1, η παροχή δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών επιβάλλεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 30.

Άρθρο 25 Προϋποθέσεις απευθείας ανάθεσης περιορισμένου μεταφορικού έργου

1. Μετά από πρόταση της αρμόδιας τοπικής αρχής, η αρμόδια αρχή δύναται να αναθέτει το έργο των δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών με απευθείας ανάθεση σε επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 17, εάν η μέση ετήσια αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών υπολογίζεται σε ποσό κάτω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή αν το ετήσιο μεταφορικό έργο είναι μικρότερο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) χιλιόμετρα.

2. Αν η απευθείας ανάθεση αφορά σε μικρή ή μεσαία επιχείρηση, η οποία χρησιμοποιεί έως και είκοσι τρία (23) οχήματα, τα όρια της παρ. 1 διπλασιάζονται είτε σε μέση ετήσια αξία που υπολογίζεται σε ποσό κάτω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ είτε σε ετήσιο μεταφορικό έργο κάτω των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) χιλιομέτρων.

3. Απαγορεύεται η κατάτμηση περιφερειακών ενοτήτων σε μικρότερες γεωγραφικές περιοχές, με σκοπό να περιορισθεί το μεταφορικό έργο και να έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο.

4. Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να δημοσιεύει τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, ένα (1) έτος πριν από την απευθείας ανάθεση δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών μεταφορών επιβατών, με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ή με δημοσιεύσεις στον τύπο.

Άρθρο 26 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για απευθείας ανάθεση λόγω περιορισμένου μεταφορικού έργου

1. Στις περιπτώσεις του άρθρου 25, η αρμόδια αρχή, εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση των πληροφοριών του άρθρου 25, υποχρεούται να απευθύνει πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος για το μεταφορικό έργο τακτικών υπεραστικών, αστικών και υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών που προτίθεται να αναθέσει χωρίς διαγωνισμό. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται και μέτρα πρόληψης, εντοπισμού και διόρθωσης περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων κατά τη διαδικασία επιλογής.

2. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν στη διάθεσή τους τουλάχιστον δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για να δηλώσουν εγγράφως το ενδιαφέρον τους.

3. Αν εκδηλωθεί ενδιαφέρον από περισσότερους φορείς, η αρμόδια αρχή καλεί αυτούς να υποβάλουν προσφορές για το συγκεκριμένο έργο και μπορεί είτε να προβεί στην απευθείας ανάθεση σε όποιον προσέφερε το χαμηλότερο κόμιστρο σε συνδυασμό με άλλα ποιοτικά κριτήρια που περιλαμβάνονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος είτε να διενεργήσει διαπραγματεύσεις για την επιλογή του αναδόχου.

4. Στις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης λόγω περιορισμένου μεταφορικού έργου, συνάπτονται συμβάσεις με τον φορέα που αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου της μεταφοράς επιβατών, η διάρκεια των οποίων ορίζεται στα δέκα (10) έτη, με δυνατότητα παράτασης έως πέντε (5) έτη ακόμη, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΝΕΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Άρθρο 27 Διαδικασία ίδρυσης νέων υπεραστικών και αστικών γραμμών

1. Οι αρμόδιες τοπικές αρχές δύναται να υποβάλουν στην αρμόδια αρχή φάκελο με τεκμηριωμένη πρόταση για τη δημιουργία νέας τακτικής γραμμής υπεραστικών ή αστικών οδικών μεταφορών επιβατών, για την οποία δεν έχει χορηγηθεί αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης ή αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και δικαίωμα αποζημίωσης, μετά από διαγωνιστική διαδικασία ή με διαδικασία απευθείας ανάθεσης.

2. Η αρμόδια αρχή αξιολογεί τις υποβληθείσες προτάσεις με κριτήριο την εξασφάλιση πληρέστερου δικτύου

οδικών μεταφορών επιβατών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών, σύμφωνα με την περ. ε' του άρθρου 2 και το άρθρο 2α του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, και υποχρεούται να ολοκληρώσει την εξέταση του υποβληθέντος φακέλου εντός δύο (2) μηνών και εντός της προθεσμίας αυτής να εγκρίνει την υποβληθείσα πρόταση ή να την απορρίψει αιτιολογημένα.

Άρθρο 28

Διαδικασία ανάθεσης νέας τακτικής υπεραστικής ή αστικής γραμμής

1. Αν η αρμόδια αρχή αποφασίσει τη δημιουργία νέας τακτικής υπεραστικής ή αστικής γραμμής, προβαίνει στην πρόσκληση ανάληψης του έργου από τον ανάδοχο των τακτικών υπεραστικών ή αστικών γραμμών της περιφερειακής ενότητας ή της γεωγραφικής περιοχής, στην οποία τάσσει και προθεσμία υπογραφής συμπληρωματικής σύμβασης εκτέλεσης του πρόσθετου έργου, με όρους και διάρκεια σύμφωνους και ανάλογους της υφιστάμενης σύμβασης.

2. Η ανάληψη του έργου και η υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης ανάθεσης νέας τακτικής υπεραστικής ή αστικής γραμμής με όρους και διάρκεια ανάλογους προς την υφιστάμενη σύμβαση, είναι δεσμευτικές για τον ανάδοχο της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας ή γεωγραφικής περιοχής.

Άρθρο 29

Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Οι ανάδοχοι του παρόντος νόμου είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 (L 55/1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ** **ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 30

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1.α. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται:

αα. οι ειδικότεροι κανόνες και τα κριτήρια στα οποία ανταποκρίνεται ο σχεδιασμός του δικτύου τακτικών οδικών υπεραστικών και αστικών επιβατικών μεταφορών από τις αρμόδιες τοπικές αρχές,

αβ. οι ελάχιστες απαιτήσεις που πληρούνται κατά την εκτέλεση των δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών μεταφορών επιβατών.

β. Για τον καθορισμό αυτό λαμβάνονται υπόψη κατ'ελάχιστον:

βα. τα γεωγραφικά και πληθυσμιακά δεδομένα,

ββ. οι ανάγκες μετακινήσεων του επιβατικού κοινού σε κάθε περιφερειακή ενότητα,

βγ. το κόστος των ελάχιστων προσφερόμενων δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών μεταφορών

επιβατών σε συνδυασμό με την οικονομική βιωσιμότητά τους, και

βδ. η ανάγκη πρόσβασης των επιβατών στο δίκτυο υπεραστικών και αστικών μεταφορών έναντι εύλογου κομίστρου.

γ. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των ελαχίστων υποχρεωτικών δρομολογίων σε κάθε γραμμή υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών, καθώς και τα κριτήρια για τον καθορισμό του χρόνου εκτέλεσης κάθε δρομολογίου, ώστε να εξυπηρετούνται κατά το δυνατόν όλες οι κατηγορίες του επιβατικού κοινού.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται τα δίκτυα τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών, σύμφωνα με το άρθρο 11. Για τις γραμμές αυτές υφίσταται υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας αμαξοστασίων της παρ. 3 του άρθρου 12.

4. Με απόφαση της αρμόδιας κατά τόπον περιφερειακής αρχής, η οποία εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται οι προδιαγραφές των στάσεων και των στεγαστρων αναμονής επιβατών του άρθρου 13.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την ομαδοποίηση των διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση των τακτικών υπεραστικών και αστικών γραμμών σε κάθε γεωγραφική περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια, καθώς και κριτήρια λειτουργίας της αγοράς. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται επιπλέον προϋποθέσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, καθώς και απαραίτητοι περιορισμοί που συνδέονται με την ανάθεση των συμβάσεων και επιβάλλονται στο πλαίσιο του ανωτέρω Κανονισμού για τη διασφάλιση του παρεχόμενου έργου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεσπίζονται κανόνες:

α) για την παρακολούθηση του τρόπου εκτέλεσης των συμβάσεων από τους αναδόχους,

β) για την έρευνα ικανοποίησης των επιβατών, και

γ) για την έρευνα και διαπίστωση των ποιοτικών παραμέτρων του προσφερόμενου μεταφορικού έργου.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης παράβασης των συμβατικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα και τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007, σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος, και επιβολής προστίμων. Με την ίδια απόφαση εξειδικεύονται τα διοικητικά πρόστιμα του άρθρου 23 για κάθε

παράβαση των υποχρεώσεων του αναδόχου, όπως αυτές απορρέουν από τη σύμβαση, τον παρόντα και τον Κανονισμό (ΕΚ) 1370/2007.

8. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να επιβληθεί η παροχή δημοσίων τακτικών υπεραστικών ή αστικών οδικών μεταφορών επιβατών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 σε φορείς που είναι σε θέση να ανταποκριθούν εν όλω ή εν μέρει, με όρους ανάλογους αυτών που ισχύουν για αναδόχους αντίστοιχων υπηρεσιών, ώστε να διασφαλισθεί η συνεχής εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού. Η επιβολή της υποχρέωσης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.

9. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τις απευθείας αναθέσεις σε τρίτους λόγω περιορισμένου μεταφορικού έργου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 25.

10. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται:

α) τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά που περιέχει ο φάκελος πρότασης εκτέλεσης νέας υπεραστικής ή αστικής γραμμής, ο οποίος υποβάλλεται από τις αρμόδιες τοπικές αρχές,

β) οι νέες τακτικές υπεραστικές ή αστικές γραμμές,

γ) η αφετηρία, οι ενδιάμεσες στάσεις και το τέρμα των νέων γραμμών, οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, καθώς και ο τρόπος διενέργειας των δρομολογίων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 27.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης του μεταφορικού έργου στους αναδόχους, σύμφωνα με τον παρόντα, το υπεραστικό και αστικό συγκοινωνιακό έργο που παρέχεται, εξακολουθεί να διενεργείται από τους υφιστάμενους φορείς παροχής του συγκοινωνιακού έργου. Οι ανωτέρω διαδικασίες ανάθεσης ολοκληρώνονται εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη έναρξης οποιασδήποτε διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας, οπότε το χρονικό διάστημα παρατείνεται μέχρι το πέρας των εν λόγω διαδικασιών.

2. Οι τακτικές υπεραστικές και αστικές γραμμές οδικών μεταφορών επιβατών, οι αφετηρίες, τα τέρματα και οι στάσεις που υφίστανται και λειτουργούν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατηρούν τον χαρακτηρισμό τους, με δυνατότητα κατάργησης ή τροποποίησης, σύμφωνα με τον παρόντα.

3. Περιοχές, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν χαρακτηριστεί ως αστικές, διατηρούν τον χαρακτηρισμό αυτό, με δυνατότητα τροποποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 11.

Άρθρο 32

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) τα άρθρα 33 έως 49 του ν. 4568/2018 (Α' 178), περί αστικών οδικών μεταφορών, και

β) τα άρθρα 1 έως 49 του ν. 4199/2013 (Α' 216), περί δημόσιων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών.

2. Από την έναρξη εκτέλεσης στην επικράτεια του μεταφορικού έργου που παραχωρείται σύμφωνα με τον παρόντα, καταργούνται:

α) τα άρθρα 1 έως 32 του ν. 2963/2001 (Α' 268), περί οργάνωσης και λειτουργίας των δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία,

β) το άρθρο 54Α του ν. 4199/2013, περί παροχής συγκοινωνιακού έργου εντός κλειστών γεωγραφικών περιοχών (νήσων) που δεν αποτελούν ίδιο νομό,

γ) το π.δ. 967/1979 (Α' 272), περί καθορισμού όρων, προϋποθέσεων και διαδικασίας αναθέσεως της εκμεταλλεύσεως εις το οικείο Κ.Τ.Ε.Λ. αγόνων γραμμών, εντάξεως εις τα Κ.Τ.Ε.Λ. αυτοκινήτων οχημάτων ως και περί υπεραστικών λεωφορειακών γραμμών κλειστών γεωγραφικών περιοχών (νήσων), και

δ) το άρθρο 67 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί παραχώρησης μικροσυγκοινωνίας άγονης γραμμής σε νήσους με πληθυσμό κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (Ρ.Α.Ε.Μ.)

Άρθρο 33

Κατάργηση Ρυθμιστικής Αρχής Επιβατικών Μεταφορών (Ρ.Α.Ε.Μ.) του ν. 4199/2013 και μεταφορά των αρμοδιοτήτων της

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών (Ρ.Α.Ε.Μ.), που συστάθηκε και συγκροτήθηκε με τον ν. 4199/2013 (Α' 216), καταργείται από την ημερομηνία έκδοσης της κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών της παρ. 2 του άρθρου 34.

2. Οι τριάντα τρεις (33) οργανικές θέσεις της Ρ.Α.Ε.Μ., οι οποίες με το άρθρο 80 του ν. 4199/2013 συστάθηκαν ή μεταφέρθηκαν από τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (Ρ.Α.Σ.), από την έναρξη ισχύος του παρόντος μεταφέρονται, ως κενές οργανικές θέσεις, ως ακολούθως:

α. Οι είκοσι τρεις (23) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού στη Γενική Διεύθυνση Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, που αποτελεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος την αρμόδια αρχή εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007, σύμφωνα με το άρθρο 5.

β. Οι δέκα (10) θέσεις στη Ρ.Α.Σ..

3. Κανονιστικές ή ρυθμιστικές αρμοδιότητες υπουργείων ή άλλων φορέων, οι οποίες με τον ν. 4199/2013 μεταφέρθηκαν στη Ρ.Α.Ε.Μ., από την έναρξη ισχύος του παρόντος επανέρχονται στους φορείς που τις ασκούσαν έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4199/2013.

Άρθρο 34

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εσωτερικών καθορίζονται τα αναγκαία προσόντα και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τις θέσεις που μεταφέρονται στη Γενική Διεύθυνση Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών γίνεται εκκαθάριση της Ρ.Α.Ε.Μ. και τακτοποιούνται οιασδήποτε μορφής οικονομικές υποχρεώσεις της Ρ.Α.Ε.Μ..

Άρθρο 35 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 55 έως 84 του ν. 4199/2013 (Α' 216), περί Ρυθμιστικής Αρχής Επιβατικών Μεταφορών.

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΣΕ Α.Ε. ΚΑΙ** **ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.**

Άρθρο 36 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αναδιάρθρωση του σιδηροδρομικού τομέα μέσω της αναδιοργάνωσης και του διαχωρισμού των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., με τη μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. από την ΟΣΕ Α.Ε. στο ελληνικό δημόσιο. Με την παραπάνω αναδιάρθρωση σκοπείται περαιτέρω η βελτίωση της ελκυστικότητας, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών του σιδηροδρομικού τομέα, ώστε να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που είναι αξιόπιστα, οικονομικά αποδοτικά και ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς και των χρηστών. Επιπλέον, το παρόν Μέρος αποσκοπεί στην αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των σιδηροδρόμων αναφορικά με την ενεργειακή απόδοση και τη μείωση των εκπομπών ρύπων στο πλαίσιο λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στον ψηφιακό μετασχηματισμό των σιδηροδρόμων μέσω της αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών και στην εξάλειψη των χρόνιων καθυστερήσεων στην ανάπτυξη και στον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου.

Άρθρο 37 **Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, νοούνται ως:

α) «τακτική συντήρηση»: η συνήθης συντήρηση του ενεργού σιδηροδρομικού δικτύου, η οποία λαμβάνει χώρα ανά τακτά χρονικά διαστήματα, εκ των προτέρων προκαθορισμένα και περιλαμβάνει το σύνολο των εργασιών αντικατάστασης ανταλλακτικών - εξαρτημάτων που έχει ορίσει ο κατασκευαστής του δικτύου,

β) «βαριά συντήρηση»: η συντήρηση, όπως αυτή ορίζεται στην περ. 30 του άρθρου 3 του ν. 4408/2016 (Α' 135),

γ) «ενεργό δίκτυο», «δίκτυο υπό κατασκευή», «ενεργό δίκτυο σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας» και «καταργημένο δίκτυο»: οι κατηγορίες της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3891/2010 (Α' 188),

δ) «διαχειριστής υποδομής»: η εταιρεία που έχει την ευθύνη για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την αναβάθμιση και την ανακαίνιση της σιδηροδρομικής υποδομής σε ένα δίκτυο, καθώς και την ευθύνη για τη συμμετοχή στην ανάπτυξή της, όπως οι δραστηριότητες αυτές ορίζονται στην περ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4408/2016,

δα) «ανάπτυξη της σιδηροδρομικής υποδομής»: σχεδιασμός δικτύου, οικονομικός και επενδυτικός σχεδιασμός, καθώς και κατασκευή και αναβάθμιση της υποδομής,

δβ) «λειτουργία της σιδηροδρομικής υποδομής»: κατανομή σιδηροδρομικών δρομολογίων, διαχείριση της κυκλοφορίας και χρέωση της χρήσης της υποδομής,

δγ) «συντήρηση της σιδηροδρομικής υποδομής»: έργα για τη διατήρηση της κατάστασης και της ικανότητας της υφιστάμενης υποδομής,

δδ) «ανακαίνιση της σιδηροδρομικής υποδομής»: σοβαρές εργασίες αντικατάστασης επί της υφιστάμενης υποδομής, οι οποίες δεν μεταβάλλουν τις συνολικές επιδόσεις της,

δε) «αναβάθμιση της σιδηροδρομικής υποδομής»: σοβαρές εργασίες τροποποίησης της υποδομής, οι οποίες βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις της,

δστ) «βασικά καθήκοντα του διαχειριστή της υποδομής»: λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατανομή των σιδηροδρομικών δρομολογίων, συμπεριλαμβανομένου τόσο του καθορισμού και της εκτίμησης της διαθεσιμότητας, όσο και της κατανομής συγκεκριμένων σιδηροδρομικών δρομολογίων και λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρέωση της χρήσης της υποδομής, περιλαμβανομένου του καθορισμού και της είσπραξης των τελών, σύμφωνα με το πλαίσιο χρέωσης και το πλαίσιο κατανομής χωρητικότητας που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 39 του ν. 4408/2016.

Άρθρο 38 **Μεταβίβαση μετοχών ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. -** **Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 3891/2010**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μεταβιβάζεται το σύνολο των μετοχών της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. από την ΟΣΕ Α.Ε. στο Ελληνικό Δημόσιο, με αντάλλαγμα το οποίο προσδιορίζεται στην ως άνω απόφαση, μετά τη διενέργεια ανεξάρτητου νομικού και οικονομικού ελέγχου ("due diligence") κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 2 έως 5 του άρθρου 39. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από οποιονδήποτε φόρο ή τέλος υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 προσδιορίζονται ειδικά η διαδικασία και ο τρόπος μεταβίβασης των μετοχών, οι αποφάσεις των αρμοδίων εταιρικών οργάνων, η συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας, ο τρόπος καταβολής του ανταλλάγματος, ο τρόπος κάλυψης των λειτουργικών δαπανών της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια η οποία επιβάλλεται από την οικεία νομοθεσία. Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται επιπλέον το αντάλλαγμα το οποίο λαμβάνει η ΟΣΕ Α.Ε. από το ελληνικό δημόσιο για τη μεταβίβαση των μετοχών τις οποίες κατέχει στην ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.. Το ανωτέρω αντάλλαγμα δύναται να συνίσταται είτε σε είδος, είτε σε χρήματα.

3. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3891/2010 (Α' 188) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εταιρείες που αποτελούν αντικείμενο των ρυθμίσεων του παρόντος νόμου είναι οι εξής:

α) η εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής «ΟΣΕ Α.Ε.»),

β) η εταιρεία με την επωνυμία «ΓΑΙΑΟΣΕ - Ανώνυμη Εταιρεία Αστικών Ακινήτων, Κτηματικών, Οικοδομικών, Τουριστικών και Συναφών Επιχειρήσεων» (εφεξής «ΓΑΙΑΟΣΕ»), η οποία ιδρύθηκε από την ΟΣΕ Α.Ε. με βάση την περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 674/1970 (Α' 192) και το σύνολο των μετοχών της οποίας ανήκει στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.».

γ) η εταιρεία με την επωνυμία «ΤΡΑΙΝΟΣΕ Μεταφορές - Μεταφορικές Υπηρεσίες Επιβατών και Φορτίου Ανώνυμη Σιδηροδρομική Εταιρεία», ήδη μετονομασθείσα σε «HELLENIC TRAIN - ΑΝΩΝΥΜΗ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «ΤΡΑΙΝΟΣΕ»), η οποία ιδρύθηκε από την ΟΣΕ Α.Ε. με βάση την περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 674/1970 και το σύνολο των μετοχών της οποίας ανήκει σε τρίτη εταιρεία,

δ) η εταιρεία με την επωνυμία «ΕΡΓΑ ΟΣΕ Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής: «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.»), η οποία ιδρύθηκε από την ΟΣΕ Α.Ε. με βάση την περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 674/1970 και το σύνολο των μετοχών της οποίας ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο.».

4. Η παρ. 3 ισχύει από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1.

Άρθρο 39

Αντικείμενο μεταβίβασης

1. Με την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 38 μεταβιβάζονται και περιέρχονται κατά πλήρη κυριότητα από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος» (ΟΣΕ Α.Ε.) στο Ελληνικό Δημόσιο δέκα χιλιάδες (10.000) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας τριάντα (30,00) ευρώ η κάθε μία, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου ύψους τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΡΓΑ Ο.Σ.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.».

2. Προς τον σκοπό της ως άνω μεταβίβασης, το ελληνικό δημόσιο διεξάγει ανεξάρτητο νομικό και οικονομικό έλεγχο ("due diligence") της υπό μεταβίβαση επιχείρησης ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.. Στο πλαίσιο του ως άνω ελέγχου και προκειμένου να καθορισθεί το αντάλλαγμα της μεταβίβασης της παρ. 2 του άρθρου 38, το ελληνικό δημόσιο δύναται να αναθέτει τον καθορισμό της παρούσας καθαρής αξίας κάθε μεταβιβαζόμενης μετοχής σε δύο ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που συντάσσουν γραπτή έκθεση που απευθύνεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, ως εκπρόσωπο του Δημοσίου και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο. Οι εμπειρογνώμονες θεωρούνται ανεξάρτητοι εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό τους, για τρία (3) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη πριν από την ημερομηνία σύνταξης της έκθεσης του προηγούμενου εδαφίου, οι απαιτήσεις ανεξαρτησίας του άρθρου 21 του ν. 4449/2017 (Α' 7), καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

3. Οι εμπειρογνώμονες, σύμφωνα με την παρ. 2, είναι είτε ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες

που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, σύμφωνα με τον ν. 4449/2017, οι οποίοι παρέχουν νόμιμα υπηρεσίες στην Ελλάδα, είτε πιστοποιημένοι εκτιμητές, σύμφωνα με την υποπαρ. Γ.1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

4. Στην έκθεση της παρ. 2, οι εμπειρογνώμονες δηλώνουν σε κάθε περίπτωση αν, κατά τη γνώμη τους, η προτεινόμενη αξία κάθε μετοχής είναι δίκαιη και λογική. Στην ίδια έκθεση, περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) η μέθοδος ή οι μέθοδοι αποτίμησης που υιοθετήθηκαν για τον καθορισμό της προτεινόμενης αξίας της μετοχής,

β) γνώμη για το αν η μέθοδος ή οι μέθοδοι αυτές είναι κατάλληλες για τη συγκεκριμένη περίπτωση,

γ) γνώμη για τις αξίες που προέκυψαν από την εφαρμογή κάθε μεθόδου,

δ) γνώμη για τη βαρύτητα που αποδόθηκε σε ορισμένη ή ορισμένες μεθόδους για τον προσδιορισμό των παραπάνω αξιών, καθώς και περιγραφή των δυσκολιών που προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

5. Κάθε εμπειρογνώμονας έχει το δικαίωμα, στο πλαίσιο του ως άνω καθορισμού της αξίας, να ζητεί από την ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. κάθε χρήσιμη πληροφορία και έγγραφο, καθώς και να προβαίνει σε κάθε απαραίτητη εξέταση.

Άρθρο 40

Λειτουργία - Εποπτεία

1. Η λειτουργία της ΟΣΕ Α.Ε. και της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. διέπεται από τις ρυθμίσεις του παρόντος, όπως εκάστοτε ισχύουν, από τις ειδικές γι' αυτές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως αντικαθίστανται και τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο και συμπληρωματικά από τους νόμους 4548/2018 (Α' 104) και 4972/2022 (Α' 181). Η ΟΣΕ Α.Ε. και η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. λειτουργούν χάριν του δημοσίου συμφέροντος, υπάγονται στην κατηγορία των οργανισμών και επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και εφαρμόζονται σε αυτές οι διατάξεις, που διέπουν τη λειτουργία των ανωνύμων εταιρειών των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει κατά απόλυτη πλειοψηφία στο ελληνικό δημόσιο, με εξαίρεση των όσων ορίζονται ρητά στην κείμενη νομοθεσία.

2. Κατά τη λειτουργία τους, τόσο οι εταιρείες που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος, δηλαδή η ΟΣΕ Α.Ε. και η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., όσο και η εν γένει σιδηροδρομική αγορά εποπτεύονται όσον αφορά σε θέματα λειτουργίας και αρμοδιοτήτων τους από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών. Η οικονομική εποπτεία τους ασκείται από τον Υπουργό Οικονομικών.

3. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό των συνθηκών, του πλαισίου χρηματοδότησης και των στρατηγικών προτεραιοτήτων για τον τομέα των σιδηροδρόμων. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο είναι υπεύθυνο για τα ακόλουθα:

α) τον καθορισμό των στρατηγικών στόχων για την πολιτική των σιδηροδρομικών και πολυτροπικών μεταφορών στο πλαίσιο εκπόνησης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών («ΕΣΣΜ»),

β) υπό την επιφύλαξη των άρθρων 13, 14 και 60 του ν. 4632/2019 (Α' 159), την επεξεργασία του ρυθμιστικού πλαισίου για τις σιδηροδρομικές και τις λοιπές μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του καθορισμού των προτύπων ασφάλειας και τεχνικής κατασκευής, της βιωσιμότητας και της εν γένει προώθησης των σιδηροδρομικών μεταφορών,

γ) τη διαμόρφωση του πλαισίου για την εξασφάλιση ίσης και άνευ διακρίσεων πρόσβασης στη δημόσια σιδηροδρομική υποδομή,

δ) την προετοιμασία και κατάρτιση πολυετούς στρατηγικού προγράμματος επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της σιδηροδρομικής υποδομής στο πλαίσιο του ΕΣΣΜ, το οποίο λαμβάνει υπόψη του την πολυτροπικότητα των μεταφορών και αφορά σε όλα τα μέσα μεταφοράς (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και διατροφικές μεταφορές/εφοδιαστική αλυσίδα),

ε) τη διασφάλιση της διάθεσης των δημόσιων πόρων που είναι απαραίτητοι για τη συντήρηση, επισκευή, επέκταση και ανακαίνιση του σιδηροδρομικού δικτύου και την ορθή κατάρτιση του προϋπολογισμού με βάση ένα πολυετές Στρατηγικό Πρόγραμμα Σιδηροδρομικών Επενδύσεων που χρηματοδοτείται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

στ) τον καθορισμό ενός πλαισίου ποιότητας με την καθιέρωση των δεικτών απόδοσης και παρακολούθησης της παρ. 2 του άρθρου 45 για την παροχή αποτελεσματικών, αξιόπιστων και σύμφωνων με τις ισχύουσες διατάξεις υπηρεσιών επί της σιδηροδρομικής υποδομής,

ζ) τη διασφάλιση της ποιοτικής παροχής των υπηρεσιών των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και της υλοποίησης του πολυετούς στρατηγικού προγράμματος σιδηροδρομικών επενδύσεων, μέσω της σύναψης των συμβάσεων απόδοσης του άρθρου 45.

4. Για την κατάρτιση του ΕΣΣΜ της περ. α' της παρ. 3, οι εταιρείες ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. υποβάλλουν αμελλητί στον αρμόδιο Υπουργό λεπτομερείς μελέτες σκοπιμότητας, στις οποίες αποτυπώνονται οι ανάγκες ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των κυκλοφοριακών προβλέψεων και της λεπτομερούς κοστολόγησης της προτεινόμενης ανάπτυξης και της λειτουργίας των γραμμών. Για κάθε προτεινόμενο έργο το οποίο περιλαμβάνεται στις μελέτες σκοπιμότητας του πρώτου εδαφίου, εξετάζονται οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειές του και παρέχεται τεκμηρίωση αναφορικά με τη βιωσιμότητά του. Στις μελέτες αυτές περιγράφονται, επίσης, τα υφιστάμενα έργα και η εξέλιξή τους. Το ΕΣΣΜ, το οποίο καταρτίζεται με βάση τις μελέτες σκοπιμότητας των εταιρειών, κατηγοριοποιεί τα έργα τα οποία αφορούν (α) στην ανάπτυξη, (β) στην αναβάθμιση και ανακαίνιση και (γ) στην τακτική και έκτακτη συντήρηση του σιδηροδρομικού δικτύου. Η ΟΣΕ Α.Ε. και η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., υπό την

εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, προτεραιοποιούν τα ανωτέρω έργα.

5. Με βάση το ΕΣΣΜ, η ΟΣΕ Α.Ε., ως Διαχειριστής της ελληνικής σιδηροδρομικής υποδομής, καταρτίζει το Σχέδιο Δράσης («Σχέδιο Δράσης»). Το Σχέδιο Δράσης εξειδικεύει όλα τα έργα τα οποία περιλαμβάνονται στο ΕΣΣΜ και λειτουργεί ως οδικός χάρτης που καθορίζει τον τρόπο και ιδίως τον χρόνο οργάνωσης και υλοποίησης του συνόλου των απαραίτητων εργασιών. Οι στόχοι του Σχεδίου Δράσης, όπως τίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΣΕ Α.Ε., εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Για το ακριβές περιεχόμενο και την κατάρτιση του πρώτου Σχεδίου Δράσης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος συνάπτεται σύμβαση παροχής τεχνικής βοήθειας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

6. Η ΟΣΕ Α.Ε. και η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. αναλαμβάνουν την υλοποίηση των έργων του Σχεδίου Δράσης της παρ. 5, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους, όπως αυτές προσδιορίζονται στα άρθρα 41 και 42. Ειδικότερα, η ΟΣΕ Α.Ε. αναλαμβάνει την υλοποίηση των έργων τα οποία εκτελούνται εντός τόσο του ενεργού δικτύου, όσο και του ενεργού δικτύου σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας και η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. αναλαμβάνει την υλοποίηση των έργων προτεραιότητας για την κατασκευή νέων σιδηροδρομικών γραμμών στο υπό κατασκευή δίκτυο, καθώς και την υλοποίηση έργων τα οποία απαιτείται να εκτελεστούν εντός του καταργημένου δικτύου.

Άρθρο 41

Αρμοδιότητες ΟΣΕ Α.Ε. - Αντικατάσταση άρθρου 1, παρ. 2 άρθρου 3 και παρ. 3 άρθρου 7 ν. 2671/1998

1. Το άρθρο 1 του ν. 2671/1998 (Α' 289) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Αρμοδιότητες της ΟΣΕ Α.Ε.

1. Η εταιρεία ΟΣΕ Α.Ε. ασκεί καθήκοντα διαχειριστή της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής (infrastructure manager), όπως ορίζεται στην περ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4408/2016 (Α' 135), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του παρόντος. Η ΟΣΕ Α.Ε. ως διαχειριστής της σιδηροδρομικής υποδομής, ενεργεί ως ανεξάρτητος οργανισμός φέροντας ευθύνη τόσο για την κατασκευή νέας υποδομής στο ενεργό δίκτυο και στο ενεργό δίκτυο σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας, όσο και για τη συντήρηση και λειτουργία της υφιστάμενης υποδομής, και έχει, επίσης, όσες αρμοδιότητες προβλέπονται από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για τον διαχειριστή σιδηροδρομικής υποδομής.

2. Ως διαχειριστής της σιδηροδρομικής υποδομής, η ΟΣΕ Α.Ε. αναλαμβάνει την εκπόνηση Σχεδίου Δράσης του σιδηροδρομικού τομέα και την εκτέλεση όλων των εργασιών που απαιτούνται για το ενεργό σιδηροδρομικό δίκτυο και για το ενεργό δίκτυο σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας, δηλαδή την εκτέλεση τόσο της τακτικής, όσο και της βαριάς συντήρησης. Επίσης, αναλαμβάνει την εκτέλεση εργασιών ανακαίνισης και αναβάθμισης

της σιδηροδρομικής υποδομής στο ενεργό δίκτυο, ώστε να ελαχιστοποιούνται ενδεχόμενες διακοπές αναφορικά με την παροχή σιδηροδρομικών υπηρεσιών, καθώς και στο ενεργό δίκτυο σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας, ώστε να αποκαθίσταται το συντομότερο δυνατόν η λειτουργία του. Η ΟΣΕ Α.Ε., μέσω του προγραμματισμού των εργασιών συντήρησης της εν λειτουργία σιδηροδρομικής γραμμής, έχει ως στόχο τη μείωση των σφαλμάτων ώστε να σταθεροποιείται η αποτελεσματική κυκλοφορία της γραμμής και να περιορίζεται η πιθανότητα υποβάθμισης της ποιότητάς της. Η ΟΣΕ Α.Ε. έχει, επίσης, την εποπτεία και τον χειρισμό θεμάτων του υφιστάμενου δικτύου, όπως της επιδομηής γραμμής, των γεφυρών και των μεταλλικών έργων, των υπογείων και γεωτεχνικών έργων και λοιπών υφισταμένων εγκαταστάσεων, τη σύνταξη κανονισμών και προδιαγραφών, τη μεταφορά τεχνογνωσίας, την παρακολούθηση τεχνολογικών εξελίξεων στα θέματα επιδομηής, υποδομής και κυκλοφορίας και ποιοτικής παρακολούθησης και αξιολόγησης της σιδηροδρομικής γραμμής.

3. Στις αρμοδιότητες της ΟΣΕ Α.Ε. περιλαμβάνονται επίσης:

α) η διαχείριση των συστημάτων ρύθμισης και ασφάλειας της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας,

β) η ίδρυση και λειτουργία σχολών ή εκπαιδευτικών κέντρων οποιασδήποτε φύσεως, για την παροχή εκπαίδευσης προς οποιοδήποτε πρόσωπο, όπως, ενδεικτικώς, για τους σκοπούς της Οδηγίας 2007/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 «σχετικά με την πιστοποίηση του προσωπικού οδηγησης μηχανών έλξης και συρμών στο σιδηροδρομικό σύστημα της Κοινότητας» (L 315/51), καθώς και

γ) κάθε άλλη δραστηριότητα που προβλέπεται από το καταστατικό της.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών της, η ΟΣΕ Α.Ε. μπορεί να ιδρύει θυγατρικές εταιρίες οποιασδήποτε μορφής ή να συμμετέχει σε εταιρίες ή σε κοινοπραξίες και να τους εκχωρεί αρμοδιότητες ή και δραστηριότητές της. Επιπλέον, μπορεί να συνεργάζεται με τρίτες ανεξάρτητες εταιρείες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον σιδηροδρομικό τομέα για την εκπλήρωση των σκοπών τους και εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων τους, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7γ του ν. 4408/2016.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2671/1998 αντικαθίσταται και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Κυριότητα σιδηροδρομικής υποδομής

1. Ο ΟΣΕ είναι κύριος της σιδηροδρομικής υποδομής της χώρας, όπως αυτή καθορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 324/1996. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, μετά από σχετική πρόταση του ΟΣΕ, προσδιορίζονται ειδικότερα τα πράγματα που αποτελούν τη σιδηροδρομική υποδομή.

2. Η κατασκευή νέων γραμμών ή δικτύων υποδομής, καθώς επίσης η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από σχετική πρόταση της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και της ΟΣΕ Α.Ε., ανάλογα με τις αρμοδιότητες εκάστης εξ αυτών.

Στην απόφαση αυτή καθορίζονται, επίσης, το ύψος των επενδύσεων, η επιχορήγηση αυτών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

3. Η κυριότητα των έργων ανάπτυξης της σιδηροδρομικής υποδομής, που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, μεταβιβάζεται στον ΟΣΕ από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που ορίζονται στις ως άνω διατάξεις.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 2671/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ανάπτυξη νέας σιδηροδρομικής υποδομής είναι δυνατή μόνον εφόσον τηρούνται οι προδιαγραφές κατασκευής, ασφάλειας και λειτουργίας, οι οποίες καθορίζονται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σε συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.»

4. Η ΟΣΕ Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και της κοινής ωφέλειας, υπό καθεστώς διαχειριστικής, διοικητικής, λογιστικής και οικονομικής αυτοτέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 40.

5. Εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ολοκληρώνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την τροποποίηση του καταστατικού της ΟΣΕ Α.Ε. προς τον σκοπό της προσαρμογής του στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

6. Η ΟΣΕ Α.Ε. αναλαμβάνει την εκτέλεση των έργων αρμοδιοτήτάς της, τα οποία περιλαμβάνονται στο ΕΣΣΜ της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 40 και στο Σχέδιο Δράσης της παρ. 5 του άρθρου 40, δίχως να απαιτείται η διενέργεια οποιασδήποτε περαιτέρω διαδικασίας. Ως «έργο» για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου νοείται κάθε δραστηριότητα που εμπίπτει στο αντικείμενο της ΟΣΕ Α.Ε., όπως περιγράφεται στην παρ. 1. Η επίτευξη των όρων του ΕΣΣΜ της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 40 παρακολουθείται μέσω των συμβάσεων απόδοσης του άρθρου 47, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ της ΟΣΕ Α.Ε. και του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και οι οποίες περιλαμβάνουν ετήσιους στόχους επίτευξης και ορόσημα για την εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών επιδόσεων δικτύου.

Άρθρο 42

Αρμοδιότητες ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. - Αντικατάσταση παρ. 1, 2, 5 και 6 άρθρου 4 ν. 3891/2010

1. Στο άρθρο 4 του ν. 3891/2010 (Α' 188), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Η παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Α. Η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. ορίζεται ως διαχειριστής έργων για τα έργα τα οποία εκτελούνται στο δίκτυο υπό κατασκευή ("construction manager"). Η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. είναι υπεύθυνη για την κατασκευή και ανάπτυξη νέων σιδηροδρομικών γραμμών εντός του δικτύου υπό κατασκευή και για τυχόν εργασίες οι οποίες απαιτείται να εκτελεστούν εντός του καταργημένου δικτύου. Σε κάθε περίπτωση, η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. δεν συμμετέχει σε έργα τα οποία εκτελούνται στο ενεργό σιδηροδρομικό δίκτυο και στο ενεργό δίκτυο σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας, παρά μόνο υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2. Στις αρμοδιότητες της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. περιλαμβάνονται επίσης:

α) η μελέτη, δημοπράτηση, προμήθεια και κατασκευή νέων έργων σιδηροδρομικής υποδομής με των επ' αυτής σιδηροδρομικών συστημάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ή χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους, ή από δανεισμό, ή με αυτοχρηματοδότηση, καθώς και ο καθορισμός προτύπων υγιεινής και ασφάλειας και ο έλεγχος ποιότητας των ανωτέρω έργων,

β) η διενέργεια, με μέριμνά της και δαπάνες του Δημοσίου ή τυχόν άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά περίπτωση, απαλλοτριώσεων και επιτάξεων ιδιοκτησιών υπέρ του Δημοσίου ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα για την κατασκευή έργων σιδηροδρομικής υποδομής, καθώς και πάσης φύσεως έργων που αναλαμβάνει ή της ανατίθενται,

γ) η παροχή υπηρεσιών σχεδιασμού, ανάπτυξης, υποστήριξης, διαχείρισης, μελέτης, επίβλεψης και κατασκευής πάσης φύσεως έργων σε τρίτους στην Ελλάδα και το εξωτερικό,

δ) η εν όλω ή εν μέρει ανάθεση σε τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κοινοπραξίες αυτών ή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις των στις περ. (α), (β) και (γ) αναφερομένων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών και η παρακολούθηση της εκτέλεσής των σχετικών συμβάσεων και η, κατόπιν ελέγχου, παραλαβή τους,

ε) η σύναψη συμβάσεων για εξεύρεση οικονομικών πόρων και η διενέργεια οιασδήποτε εργασίας για την πραγματοποίηση του σκοπού της και

στ) κάθε άλλη δραστηριότητα που προβλέπεται από το καταστατικό της.

Β. Η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., στο πλαίσιο της υλοποίησης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, δύναται να αναλαμβάνει και τα εξής:

α) τη διαχείριση όλων των τεχνικών μελετών, συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων φακέλων για την ανάθεση των έργων ή για την προμήθεια του εξοπλισμού και των υλικών,

β) τη δημοπράτηση των έργων, τη διακήρυξη μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών,

γ) τη σύνταξη των φακέλων που αφορούν απαλλοτριώσεις, τις άδειες οικοδόμησης και τις μελέτες επιπτώσεων,

δ) τον ποιοτικό έλεγχο των προμηθειών,

ε) την παρακολούθηση και επίβλεψη των εργασιών μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου,

στ) τη διοικητική διαχείριση των συμβάσεων και των προμηθειών και τη διαχείριση των χρηματοδοτήσεων και των πληρωμών.»

β) Η παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την εκπλήρωση του σκοπού της, η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. μπορεί να ιδρύει θυγατρικές εταιρίες οποιασδήποτε μορφής ή να συμμετέχει σε εταιρίες ή σε κοινοπραξίες με αντικείμενο τις δραστηριότητές της. Επιπλέον, μπορεί να συνεργάζεται με τρίτες ανεξάρτητες εταιρίες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον σιδηροδρομικό τομέα για την εκπλήρωση των σκοπών τους και εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων τους. Η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. δύναται να αναλαμβάνει υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις

του άρθρου 7γ του ν. 4408/2016 (Α' 135) έργα επεκτάσεων και αναβαθμίσεων, τα οποία εκτελούνται εντός του ενεργού δικτύου και του δικτύου σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας, όπως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, έργα υπογειοποίησης ή έργα διπλασιασμού υφιστάμενης γραμμής. Τα έργα του προηγούμενου εδαφίου ανατίθενται από την ΟΣΕ Α.Ε., η οποία συνεχίζει να έχει την πλήρη εποπτεία αυτών και φέρει την πλήρη ευθύνη για την εκτέλεσή τους, ως διαχειριστής υποδομής.»

γ) Η παρ. 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. αναλαμβάνει την εκτέλεση των έργων αρμοδιότητάς της, τα οποία περιλαμβάνονται στο ΕΣΣΜ της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 40 και στο Σχέδιο Δράσης της παρ. 5 του άρθρου 40, δίχως να απαιτείται η διενέργεια οιασδήποτε περαιτέρω διαδικασίας. Ως «έργο» για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου νοείται κάθε δραστηριότητα που εμπίπτει στο αντικείμενο της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., όπως περιγράφεται στην παρ. 1. Η επίτευξη των όρων του ΕΣΣΜ της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 40 παρακολουθείται μέσω των συμβάσεων απόδοσης του άρθρου 45, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και οι οποίες περιλαμβάνουν ετήσιους στόχους επίτευξης και ορόσημα για την εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων δεικτών επιδόσεων δικτύου.»

δ) Η παρ. 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι αναγκαίες διαδικασίες για τη διενέργεια των υπέρ του Δημοσίου ή τυχόν άλλων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, απαλλοτριώσεων και επιτάξεων ιδιοκτησιών, προκειμένου να εκτελεστούν έργα που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική υποδομή, καθώς και πάσης φύσεως έργα που ανατίθενται στην ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. πραγματοποιούνται με μέριμνα της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., η οποία έχει την ευθύνη σύνταξης των σχετικών κτηματολογικών διαγραμμάτων και κτηματολογικών πινάκων, εισηγείται αρμοδίως για την κήρυξη των σχετικών αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, επιμελείται για την έγκαιρη έγκρισή τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες και νομιμοποιείται στις σχετικές δικές στο όνομα και για λογαριασμό του Δημοσίου ή του φορέα υπέρ του οποίου έχει κηρυχθεί η απαλλοτρίωση. Υπόχρεος προς καταβολή αποζημίωσης στους δικαιούχους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, είναι το Δημόσιο ή ο φορέας υπέρ του οποίου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση, κατά περίπτωση.»

2. Εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ολοκληρώνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την τροποποίηση του καταστατικού της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. προς τον σκοπό της προσαρμογής του στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 43

Ενίσχυση διοικητικής δομής ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

1. Η ΟΣΕ Α.Ε., προκειμένου να ενισχύσει τη δυναμικότητά της τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό, όσο και σε

τεχνολογικό επίπεδο, ιδίως μέσω της ανάπτυξης των καθοριστικών πυλώνων τεχνογνωσίας - ανθρώπινου δυναμικού - ψηφιακών συστημάτων, εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 38, προκηρύσσει διαγωνισμό με αντικείμενο την πρόσληψη ενός (1) εξωτερικού τεχνικού συμβούλου διαχείρισης, με διάρκεια απασχόλησης τουλάχιστον τρία (3) έτη.

2. Η ΟΣΕ Α.Ε. και η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. με την επιφύλαξη των στόχων οικονομικής απόδοσής τους κατά την παρ. 1 του άρθρου 45, δύναται να προσλαμβάνουν το κατά την κρίση τους αναγκαίο για τη διεξαγωγή των εργασιών τους ημεδαπό και αλλοδαπό επιστημονικό, τεχνικό και ειδικευμένο προσωπικό και να αναθέτουν καθήκοντα συμβούλων σε ημεδαπά ή αλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης διοίκησης και του συντονισμού των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων που εμπíπτουν στους σκοπούς των Εταιρειών.

Άρθρο 44

Μετακινήσεις προσωπικού

1. Επιτρέπεται η μεταφορά εργαζομένου από την ΟΣΕ Α.Ε. στην ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. ή και αντίστροφα, ύστερα από: α) πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδεται με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας στην οποία θα μεταφερθεί ο εργαζόμενος, ή β) αίτημα του εργαζομένου. Προϋπόθεση για τη διενέργεια της μεταφοράς είναι το ποσοστό κάλυψης των οργανικών θέσεων που προβλέπονται στο οργανόγραμμα του φορέα προέλευσης να ανέρχεται σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) τουλάχιστον επί του συνόλου των θέσεων. Για τη μεταφορά απαιτείται τα διοικητικά συμβούλια και των δύο εταιρειών να αποφασίσουν θετικά.

2. Επιτρέπεται ο δανεισμός εργαζομένων με σύμβαση, η οποία συνάπτεται μεταξύ των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., για χρονικό διάστημα έως τριών (3) ετών, με δυνατότητα παράτασης άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα. Το κόστος της μισθοδοσίας βαραίνει την εταιρεία υποδοχής.

Άρθρο 45

Σύμβαση Υπουργείου, ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

1. Μετά την ολοκλήρωση και έγκριση του Σχεδίου Δράσης της παρ. 5 του άρθρου 40, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών συνάπτει συμβάσεις απόδοσης με καθεμία εκ των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.. Με τις συμβάσεις του πρώτου εδαφίου, καθορίζονται τα αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις των εταιρειών και του Υπουργείου, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό δίκτυο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και το πλαίσιο αναφορικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των εταιρειών, ιδίως μέσω της υιοθέτησης δεικτών απόδοσης και παρακολούθησης. Με τις συμβάσεις απόδοσης τίθενται ειδικές προβλέψεις για λογοδοσία των εταιρειών σχετικά με την πορεία εκτέλεσης των έργων του ΕΣΣΜ και σχετικά με ενδεχόμενες αποκλίσεις τόσο από τον οικονομικό, όσο και από τον χρονικό προγραμματισμό υλοποίησης των

έργων, όπως καθορίζονται στο Σχέδιο Δράσης της παρ. 5 του άρθρου 40.

2. Οι δείκτες απόδοσης της παρ. 1 αφορούν τουλάχιστον στους ακόλουθους τομείς δραστηριοτήτων των εταιρειών:

α) συντήρηση και ανακαίνιση σιδηροδρομικής υποδομής,

β) λειτουργία σιδηροδρομικής υποδομής και

γ) επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της σιδηροδρομικής υποδομής.

3. Οι δείκτες απόδοσης μετρούν τα αποτελέσματα ορισμένων σχετικών δραστηριοτήτων των εταιρειών και ο βαθμός επίτευξης αυτών συμβάλλει στην ποσοτικοποίηση του Γενικού Δείκτη Απόδοσης της κάθε εταιρείας. Οι δείκτες παρακολούθησης παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τον ποσοτικό προσδιορισμό ορισμένων σχετικών δραστηριοτήτων των εταιρειών και δεν χρησιμοποιούνται για την ποσοτικοποίηση του Γενικού Δείκτη Απόδοσης.

4. Η αξιολόγηση της επίτευξης των δεικτών απόδοσης διενεργείται ετησίως από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών με βάση την Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων την οποία υποβάλλει καθεμία εκ των εταιρειών.

Άρθρο 46

Εταιρική διακυβέρνηση ΟΣΕ Α.Ε.

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΣΕ Α.Ε., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 38, εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της.

2. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΣΕ Α.Ε. περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

α) Την πρόβλεψη ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΣΕ Α.Ε. είναι επταμελές, περιλαμβανομένου του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

β) Την πρόβλεψη ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για πενταετή θητεία.

γ) Την πρόβλεψη ότι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών διαμορφώνει το σύνολο των προδιαγραφών, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τον ρόλο του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου συμπεριλαμβανομένου και του εκπροσώπου των εργαζομένων, ο μη ορισμός του οποίου δεν κωλύει τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαδικασία καθορίζεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, βάσει των αρχών της διαφάνειας και αξιοκρατίας και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τον σκοπό αυτόν καθορίζεται Επιτροπή Επιλογής από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, η οποία απαρτίζεται από τουλάχιστον τρία (3) μέλη. Εκτός από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών στην Επιτροπή της παρούσας συμμετέχουν ένας (1) εκπρόσωπος της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ), και ένα (1) ανεξάρτητο μέλος με εκτενή διεθνή εμπειρία στον τομέα του ανθρώπινου

δυναμικού. Η αναζήτηση υποψηφίων πραγματοποιείται από εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων, με βάση τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ικανότητες και δεξιότητες, όπως αυτές καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο με τους τρεις (3) επικρατέστερους υποψηφίους, τον οποίο υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση προς εκλογή.

δ) Καθορισμό των αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου να ενεργεί αυτόνομα σε σχέση με τη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, να θέτει τις προτεραιότητες για τη διάθεση και χρήση των οικονομικών πόρων της εταιρείας με την επιφύλαξη τυχόν δημοσιονομικών ορίων, να προβαίνει σε επενδύσεις σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του και τον προϋπολογισμό της εταιρείας και της ειδικής ευθύνης του για τη δημοπράτηση και την υλοποίηση μεμονωμένων επενδυτικών έργων.

Άρθρο 47

Εταιρική διακυβέρνηση ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 38, εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της.

2. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

α) Την πρόβλεψη ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. είναι επταμελές, περιλαμβανομένου του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

β) Την πρόβλεψη ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για πενταετή θητεία.

γ) Την πρόβλεψη ότι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών διαμορφώνει το σύνολο των προδιαγραφών, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τον ρόλο του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου συμπεριλαμβανομένου και του εκπροσώπου των εργαζομένων, ο μη ορισμός του οποίου δεν κωλύει τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαδικασία καθορίζεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, βάσει των αρχών της διαφάνειας και αξιοκρατίας και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τον σκοπό αυτόν καθορίζεται Επιτροπή Επιλογής από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, η οποία απαρτίζεται από τουλάχιστον τρία (3) μέλη. Εκτός από τον Εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών στην Επιτροπή της παρούσας συμμετέχουν ένας (1) εκπρόσωπος της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ) και ένα (1) ανεξάρτητο μέλος με εκτενή διεθνή εμπειρία στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού. Η αναζήτηση υποψηφίων πραγματοποιείται από εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων, με βάση τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ικανότητες και δεξιότητες, όπως αυτές καθορίζονται με

απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο με τους τρεις (3) επικρατέστερους υποψηφίους, τον οποίο υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση προς ψήφιση και εκλογή του τελικώς επιλεγθέντος υποψηφίου.

δ) Καθορισμό των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων του ΔΣ να ενεργεί αυτόνομα σε σχέση με τη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, να θέτει τις προτεραιότητες για τη διάθεση και χρήση των οικονομικών πόρων της εταιρείας με την επιφύλαξη τυχόν δημοσιονομικών ορίων, να προβαίνει σε επενδύσεις σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του και τον προϋπολογισμό της εταιρείας και της ειδικής ευθύνης του για τη δημοπράτηση και την υλοποίηση μεμονωμένων επενδυτικών έργων.

Άρθρο 48

Επιχειρησιακό και στρατηγικό σχέδιο - Ετήσιος προϋπολογισμός - Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

1. Οι εταιρείες ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. υποβάλλουν στη Γενική Συνέλευση, προς έγκριση, τα επιχειρησιακά και στρατηγικά τους σχέδια και τους ετήσιους προϋπολογισμούς τους, τα οποία καταρτίζονται σύμφωνα με το ΕΣΣΜ, σύμφωνα με τις αρχές του εταιρικού δικαίου και της εταιρικής διακυβέρνησης. Η κατάρτιση και η έγκριση των ετήσιων προϋπολογισμών των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. διέπεται από τον ν. 4270/2014 (Α' 143).».

2. Οι εταιρείες ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. διαχωρίζουν και απεικονίζουν λογιστικά διακριτά το κόστος που προορίζεται για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως αυτές ρυθμίζονται κατά το άρθρο 14 και την παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το κόστος που σχετίζεται με τις δραστηριότητές τους που είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό.

3. Μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και καθεμίας εκ των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. συνάπτονται συμβάσεις για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των εταιρειών που αφορούν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Άρθρο 49

Σύσταση Επιτροπής Παρακολούθησης

1. Για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της αναδιοργάνωσης και της αναδιάρθρωσης του σιδηροδρομικού τομέα, καθώς και των έργων ή μελετών του άρθρου 50, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, συστήνεται πενταμελής Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης. Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχει ένας (1) εκπρόσωπος της ΟΣΕ Α.Ε., ένας (1) εκπρόσωπος της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ένας (1) ανεξάρτητος τεχνικός σύμβουλος και ένας (1) ανεξάρτητος νομικός σύμβουλος.

2. Η Επιτροπή της παρ. 1 είναι αρμόδια για:

α) τον συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής της αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης του σιδηροδρομικού τομέα με βάση τον παρόντα νόμο,

β) την παρακολούθηση της εκτέλεσης των εν εξελίξει συμβάσεων μεταξύ ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., την έγκριση των παραδοτέων τα οποία προβλέπονται στις ανωτέρω συμβάσεις μέσα σε ορισμένα χρονοδιαγράμματα και την επίλυση, με διαφανείς διαδικασίες, τυχόν διαφωνιών ως προς την εξέλιξη των συμβάσεων,

γ) τη διαβούλευση και την έγκριση των απαραίτητων διαδικαστικών και οργανωτικών αλλαγών εντός της ΟΣΕ Α.Ε. και της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., που διευκολύνουν την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης του παρόντος,

δ) την παροχή ενημέρωσης ανά δίμηνο προς το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για την πρόοδο των δράσεων του σχεδίου αναδιάρθρωσης με την υποβολή έκθεσης, με την επισήμανση τυχόν αποκλίσεων και με ειδική ενημέρωση για διορθωτικές παρεμβάσεις, όπου θεωρείται ότι αυτές είναι απαραίτητες για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση του έργου.

3. Η Επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις της με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της.

4. Η Επιτροπή μπορεί να υποστηρίζεται από τεχνικό κλιμάκιο, το οποίο συστήνεται με απόφαση της Επιτροπής.

5. Η Επιτροπή ολοκληρώνει τις εργασίες της, με την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης που προβλέπεται στο παρόν και την ολοκλήρωση των εκκρεμών έργων.

Άρθρο 50

Μεταβατικές διατάξεις

1. Έργα ή μελέτες, που έχουν προκηρυχθεί ή συμβασιοποιηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκτελούνται και ολοκληρώνονται από τον φορέα που τα προκήρυξε.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται οι διαδικασίες κατασκευής σιδηροδρομικών έργων, ο μηχανισμός παραλαβής τους από τον κύριο του έργου και ο μηχανισμός παρακολούθησης της εξέλιξης των έργων, και, επιπλέον, τίθενται οι αρχές κοστολόγησης και τιμολόγησης της ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. για παρεχόμενες υπηρεσίες προς την ΟΣΕ Α.Ε., υπό τους όρους του άρθρου 7γ του ν. 4408/2016 (Α' 135). Η απόφαση του πρώτου εδαφίου τροποποιείται εντός δύο (2) μηνών από την κατάρτιση του Γενικού Πλαισίου Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4972/2022 (Α' 181), προκειμένου να εναρμονισθεί προς το ανωτέρω Γενικό Πλαίσιο.

Άρθρο 51

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργούνται:

α) Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του ν. 3891/2010 (Α' 188).

β) Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3891/2010.

γ) Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3891/2010.

δ) Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3891/2010.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 52

Κατάργηση Τεχνικών Συμβουλίων Εποπτευόμενων Φορέων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Τεχνικά Συμβούλια που έχουν ιδρυθεί ή λειτουργούν σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με πράξη των διοικήσεων των εποπτευόμενων φορέων, παραπέμπονται αμελλητί, στο Τεχνικό Συμβούλιο της παρ. 13 του άρθρου 174 του ν. 4412/2016 (Α' 147), εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος υποθέσεις του άρθρου 174 του ν. 4412/2016 ή του άρθρου 76 του ν. 3669/2008 (Α' 116). Το Τεχνικό Συμβούλιο του προηγούμενου εδαφίου οφείλει να γνωμοδοτήσει προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών εντός εξήντα (60) ημερών από της περιελεύσεως σε αυτό των εκκρεμών υποθέσεων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι προβλέψεις του άρθρου 174 του ν. 4412/2016 και αρμόδιος για την έκδοση απόφασης επί ενστάσεων εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών είναι ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Άρθρο 53

Δημιουργία μαρίνων: Πρωτοβουλία - Διαδικασία - Εκμετάλλευση - Ηλεκτρονική υποβολή Τροποποίηση τίτλου και παρ. 2, 3, 4, 7, 8 άρθρου 31 ν. 2160/1993

Στο άρθρο 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118) τροποποιούνται: α) ο τίτλος ως προς τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής, β) η παρ. 2, β) στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' ως προς τα απαιτούμενα στοιχεία του σχεδίου γενικής διάταξης, β) με την προσθήκη νέου δεύτερου εδαφίου, β) στην περ. δ' με τη διαγραφή των λέξεων «εις διπλούν», β) με την αντικατάσταση της περ. ζ', β) με την προσθήκη νέου τελευταίου εδαφίου, γ) στην παρ. 3, γ) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς τη διαδικασία υποβολής φακέλου από τον αιτούντα και τον χειρισμό του από την αρμόδια υπηρεσία, γ) στο τρίτο εδάφιο, με την αντικατάσταση της λέξης «διαβιβάζει» από τη λέξη «υποβάλλει» και την προσθήκη των λέξεων «της παρ. 2», γ) στο πέμπτο εδάφιο με την αντικατάσταση των λέξεων «τουριστικού λιμένα» από τη λέξη «μαρίνας», δ) στην παρ. 4, δ) αντικαθίσταται η περ. α', δ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην περ. γ', δ) προστίθεται περ. δ', ε) στην παρ. 7, ε) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης ως αποκλειστικός τρόπος υποβολής της και απαλείφεται η τρίμηνη προθεσμία, ε) προστίθεται τρίτο εδάφιο, στ) στην παρ. 8 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την αρμόδια διεύθυνση και τη διαδικασία ελέγχου των σχετικών εγγράφων, και ο τίτλος και οι παρ. 2, 3, 4, 7, 8 του άρθρου 31 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 31

Δημιουργία μαρίνων: Πρωτοβουλία - Διαδικασία - Εκμετάλλευση - Ηλεκτρονική υποβολή»

«2. Για εισαγωγή προς συζήτηση στην Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων αιτήματος για χωροθέτηση και δημιουργία μαρίνας ή για τροποποίηση απόφασης χωροθέτησης μαρίνας, απαιτείται η υποβολή στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Τουρισμού των κατωτέρω δικαιολογητικών:

α) γενικό τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:10.000 ή απόσπασμα χάρτη, στο οποίο εμφανίζονται η ακριβής θέση του έργου, καθώς και οι χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής,

β) τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 στο οποίο εμφανίζονται η αιτούμενη χερσαία και θαλάσσια ζώνη του λιμένα, τα όρια της ιδιοκτησίας, η καθορισμένη οριογραμμή του αιγιαλού και της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού και η πρόταση καθορισμού των τυχόν νέων οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας,

γ) σχέδιο γενικής διάταξης κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 των προτεινόμενων ή/και υφιστάμενων έργων και κατασκευών, στο οποίο εμφανίζονται τα στοιχεία της περίπτωσης β', η έκταση των προτεινόμενων προσχώσεων στο θαλάσσιο χώρο, η οριοθέτηση της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης, περιγραφικά στοιχεία όπως το εμβαδόν χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του τουριστικού λιμένα, η μέγιστη κάλυψη στη χερσαία ζώνη και η κατανομή των χρήσεων γης, οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης, οι κοινόχρηστοι χώροι και οι συναφείς ρυμοτομικού χαρακτήρα διαρρυθμίσεις (ελεύθεροι χώροι του κυκλοφοριακού δικτύου, κόμβοι εισόδου-εξόδου), η ένταξη των αναγκαίων έργων υποδομής, εντός ευρύτερου περιγράμματος στη χερσαία ζώνη του τουριστικού λιμένα και ο καθορισμός ζώνης ανάπτυξης του έργου στη θαλάσσια ζώνη αντίστοιχα. Ο ελάχιστος αριθμός οικοδομικών τετραγώνων για εμβαδόν χερσαίας ζώνης μικρότερο των δέκα χιλιάδων (10.000) τ.μ. ορίζεται σε δύο (2).

Τα κτίρια ανεγείρονται μέχρι την οριογραμμή της ζώνης παραλίας. Για τον κοινόχρηστο χώρο του αιγιαλού ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 2971/2001, όπως ισχύουν. Η υποβολή του δικαιολογητικού του παρόντος είναι υποχρεωτική για όλες τις κατηγορίες τουριστικών λιμένων,

δ) φάκελο μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ), με συνοδευτικά έγγραφα και σχέδια τεκμηρίωσης,

ε) τεχνική έκθεση γενικής περιγραφής των προτεινόμενων λιμενικών έργων, που απαιτούνται για τη δημιουργία του λιμένα, καθώς και των προτεινόμενων χρήσεων γης και των όρων και των περιορισμών δόμησης και των βασικών έργων υποδομής, συμπεριλαμβανομένων των έργων υποδομής για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία, για τη λειτουργία, εκμετάλλευση και οικονομική βιωσιμότητά τους,

στ) προβλεπόμενο ύψος επένδυσης,

ζ) τίτλο κυριότητας ή δικαιωμάτων επικαρπίας, εφόσον τμήμα της χερσαίας ζώνης του λιμένα περιλαμβάνει εκτάσεις όπισθεν της καθορισμένης γραμμής παραλίας, και ειδικότερα: ζα) απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος και πιστοποιητικό κτηματολογικών εγγρα-

φών αντικειμένου εγγραπτέων δικαιωμάτων (κυριότητας και δουλείας, όταν υφίσταται επικαρπία), εάν πρόκειται για ακίνητο σε περιοχή που λειτουργεί Κτηματολογικό Γραφείο κατά τον ν. 2664/1998 (Α' 275) ή ζβ) αντίγραφο μερίδας από το κατά τόπον αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο και, εάν πρόκειται για ακίνητο σε περιοχή όπου εκτελούνται εργασίες κτηματογράφησης κατά τον ν. 2308/1995 (Α' 114), βεβαίωση υποβολής δήλωσης, καθώς και, μετά την προσωρινή ανάρτηση των κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων του ίδιου νόμου, πιστοποιητικό κτηματογραφούμενου ακινήτου που εκδίδονται από το Γραφείο Κτηματογράφησης,

η) Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης (Ε.Α.Α.Τ.) για τη χερσαία και θαλάσσια ζώνη της μαρίνας, που εκδίδεται ύστερα από σχετικό αίτημα του αιτούντος τη χωροθέτηση προς το Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών και Εργασιών στο Πλαίσιο των Μεγάλων Έργων (κατά τις διατάξεις του ν. 4072/2012) μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Τα δικαιολογητικά των περ. στ', ζ' και η', δεν υποβάλλονται στην περίπτωση εγκρίσεων ή απλών ανανεώσεων περιβαλλοντικών όρων ήδη χωροθετημένων τουριστικών λιμένων.»

«3. Για την έγκριση χωροθέτησης και περιβαλλοντικών όρων των μαρίνων, πλην αυτών που ορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Ο αιτών την παραχώρηση ή δημιουργία μαρίνας υποβάλλει πλήρη φάκελο μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, κατά την έναρξη της διαδικασίας προκειμένου να ακολουθηθεί άμεσα η διαδικασία της περ. β', πλην των υποπερ. εε' και στστ' του άρθρου 3 του ν. 4014/2011 (Α' 209), ως προς τη σύνταξη και έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή απόφασης απόρριψης, της παρ. 2 καθώς και της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Επίσης, υποβάλλει πλήρη σειρά δικαιολογητικών της παρ. 2 στον οικείο δήμο, προκειμένου να διατυπώσει απλή γνώμη για την ανάγκη δημιουργίας της νέας μαρίνας, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήψη του σχετικού φακέλου.

Αν ο δήμος δεν διατυπώσει γνώμη μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, η διαδικασία για τη χωροθέτηση της νέας μαρίνας συνεχίζεται και χωρίς γνωμοδότηση του δήμου.

Αν το αίτημα χωροθέτησης μαρίνας υποβάλλεται από τον οικείο Δήμο δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας γνωμοδότησης του Δήμου.»

«4. α) Μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την υποβολή της αίτησης με τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παρ. 2, η Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων αποφαινεται για τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων δημιουργίας της μαρίνας και γνωμοδοτεί σχετικά. Κατά της γνωμοδότησης της Επιτροπής χωρεί αίτηση θεραπείας μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή της στον αιτούντα.

Με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Τουριστικών

Λιμένων εγκρίνεται η χωροθέτηση της μαρίνας, η οποία περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία γενικού σχεδιασμού της, τον καθορισμό της χερσαίας και της θαλάσσιας ζώνης, τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης, τους όρους και περιορισμούς δόμησης, τα αναγκαία έργα υποδομής για τη λειτουργία της και τους συναφείς προς αυτά περιβαλλοντικούς όρους.

Δεν απαιτείται τροποποίηση της απόφασης χωροθέτησης σε περίπτωση επουσιωδών αλλαγών και αποκλίσεων κατά την υλοποίηση των έργων σε σχέση με την εγκεκριμένη χωροθέτηση. Ως ουσιώδεις αποκλίσεις θεωρούνται αυτές που τροποποιούν τα όρια της χερσαίας και της θαλάσσιας ζώνης, τις εγκεκριμένες χρήσεις γης, τους όρους και περιορισμούς δόμησης εντός της εγκεκριμένης ρυμοτομίας της χερσαίας ζώνης, καθώς και αποκλίσεις που τροποποιούν ουσιωδώς τα εγκεκριμένα λιμενικά έργα εντός της θαλάσσιας ζώνης της μαρίνας. Κάθε άλλη απόκλιση, τροποποίηση ή διαφοροποίηση των κατασκευών εντός του χώρου της μαρίνας χωρίς επιρροή στα ανωτέρω, ή για την οποία έχει υποβληθεί Φάκελος Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, όπως αυτός καθορίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4014/2011, θεωρείται επουσιώδης και δεν προϋποθέτει προηγούμενη έγκριση από την Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων ή τροποποίηση της αρχικής εγκεκριμένης χωροθέτησης με νέα κοινή απόφαση. Ο φορέας διαχείρισης της μαρίνας, σε περίπτωση επουσιωδών αλλαγών υποβάλλει το σχέδιο πραγματικής υλοποίησης των έργων, μετά την εφαρμογή του άρθρου 7 του ν. 4014/2011, με αναλυτική περιγραφή των εγκαταστάσεων, κατά το στάδιο ολοκλήρωσης των εργασιών, προκειμένου αυτό να καταχωρισθεί στο πληροφοριακό σύστημα της περ. δ' και να επικαιροποιηθεί τα σχέδια της αρχικής χωροθέτησης.

Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων, σε περίπτωση τροποποίησης ή απόκλισης των έργων πριν ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, σε σχέση με την αρχικά εγκεκριμένη χωροθέτηση, υποχρεούνται να υποβάλουν προς έγκριση στην αρμόδια Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού την τεχνική περιγραφή της απόκλισης-τροποποίησης της χωροθέτησης, συνοδευόμενη από βεβαίωση του μηχανικού του έργου ως προς το ουσιώδες ή επουσιώδες της απόκλισης. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού οφείλει να αποφασίσει, σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός, εάν πρόκειται για ουσιώδη απόκλιση από την εγκεκριμένη χωροθέτηση και στην περίπτωση αυτή απαιτείται η έκδοση γνώμης της Επιτροπής Λιμένων και τροποποίηση της κοινής απόφασης χωροθέτησης. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν απαιτείται η τροποποίηση της αρχικά εγκεκριμένης χωροθέτησης, αλλά καταχωρίζεται κατά το στάδιο ολοκλήρωσης εργασιών το σχέδιο πραγματικής υλοποίησης των έργων, μετά την εφαρμογή των άρθρων 7 και 11 του ν. 4014/2011, με αναλυτική περιγραφή των εγκαταστάσεων, στο πληροφοριακό σύστημα της περ. δ' προκειμένου να επικαιροποιηθεί τα σχέδια της αρχικής χωροθέτησης. Εάν η ως άνω προθεσμία του ενός (1) μηνός παρέλθει άπρακτη, και εφόσον δεν επέρχεται δυσμενής μεταβολή των περιβαλλοντικών συνθηκών, ούτε απαιτείται τροποποίηση

της απόφασης περιβαλλοντικών όρων κατ'εφαρμογή του άρθρου 6 του ν. 4014/2011, τεκμαίρεται ότι πρόκειται για επουσιώδη απόκλιση για την οποία δεν απαιτείται γνώμη της Επιτροπής Λιμένων ούτε τροποποίηση της ισχύουσας κοινής απόφασης χωροθέτησης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να διευκρινίζεται κάθε συναφές ζήτημα με τη διαδικασία εξέτασης του επουσιώδους ή μη χαρακτήρα των αποκλίσεων από την εγκεκριμένη χωροθέτηση, η διαδικασία εξέτασης πληρότητας του φακέλου και κάθε συναφές διαδικαστικό ζήτημα προς τα ανωτέρω.

β) Σε όλους τους χωροθετημένους τουριστικούς λιμένες που λειτουργούν την 1η.1.2022 επιτρέπεται η νομιμοποίηση των καθ' υπέρβαση της χωροθέτησης ή χωρίς άδεια έργων και εγκαταστάσεων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων. Προϋπόθεση για τη νομιμοποίηση της καθ' υπέρβαση χωροθέτησης είναι η υπαγωγή των αιτούντων ως προς τις υπερβάσεις δόμησης στις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 171), ως εκάστοτε ισχύει, καθώς και η συμμόρφωση προς τις διατάξεις περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

γ) Σε χωροθετημένους τουριστικούς λιμένες αρμοδιότητας του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. επιτρέπεται η νομιμοποίηση των υφιστάμενων καθ' υπέρβαση ή χωρίς άδεια κατασκευασθέντων έργων και εγκαταστάσεων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης, τα οποία συνδέονται λειτουργικά με αυτά που είχαν αρχικά εγκριθεί μέσω της απόφασης χωροθέτησης, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η προθεσμία υποβολής αίτησης νομιμοποίησης, τα αναγκαία δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής αιτήματος και λήψης περιβαλλοντικής αδειοδότησης και κάθε σχετικό ζήτημα προς τα ανωτέρω.

δ) Η αίτηση χωροθέτησης μαρίνας, κάθε αίτηση τροποποίησης της, καθώς και επικαιροποίησής της, σύμφωνα με την παρ. 4α υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14 του ν. 4442/2016 (Α' 230) και διαβιβάζονται στην αρμόδια Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού. Το Ο.Π.Σ.Α.Δ.Ε. υποστηρίζει για τους σκοπούς του παρόντος τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, έγκρισης και τροποποίησης χωροθέτησης, καθώς και επικαιροποίησης όλων των αναγκαίων συνοδευτικών δικαιολογητικών εγγράφων της και διαλειτουργεί πλήρως για τον σκοπό αυτό με το Ηλεκτρονικό Μητρώο Πληροφοριών Τουριστικών Λιμένων (ΗΜΤΛ) της παρ. 1 του άρθρου 30 του παρόντος.

Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.Α.Δ.Ε., για την υποστήριξη της πλήρους ηλεκτρονικής υποβολής έγκρισης, τροποποίησης ή επικαιροποίησης χωροθέτησης, η αίτηση και τα σχετικά έγγραφα υποβάλλονται από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας με φυσικό φάκελο στη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού για τις κατά νόμο ενέργειές της.»

«7. Εντός οκταμήνου από την υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης ο φορέας διαχείρισης μαρίνας υποχρεούται να υποβάλει στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14 του ν. 4442/2016 φάκελο με σειρά παραστατικών που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται για όσο χρονικό διάστημα δεν είναι δυνατή η προσκόμιση των απαιτούμενων παραστατικών χωρίς ευθύνη του φορέα διαχείρισης της μαρίνας. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4442/2016 περί διαπίστωσης της πλήρους λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14 για τους σκοπούς του Κεφαλαίου ΛΘ' του ίδιου νόμου (ν. 4442/2016), η υποβολή των παραστατικών γίνεται με φυσικό φάκελο».

«8. Η αρμόδια Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού ελέγχει τις υποβαλλόμενες από τον φορέα διαχείρισης του τουριστικού λιμένα μελέτες και σχέδια, καθώς και τα παραστατικά της παρ. 7 που υποβάλλονται κατά τη διαδικασία της περ. δ' της παρ. 4 του παρόντος και αναφέρονται στα πάσης φύσεως έργα και τις εγκαταστάσεις και εφόσον συμφωνούν με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου αυτού ή τη σύμβαση παραχώρησης, τις προωθεί μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή τους στις αρμόδιες υπηρεσίες, προκειμένου να εκδοθούν οι απαραίτητες οικοδομικές και λοιπές άδειες για τη δημιουργία του. Οι άδειες χορηγούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός τετραμήνου από την υποβολή των σχετικών μελετών και σχεδίων από την αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.»

Άρθρο 54
Προκήρυξη διαγωνιστικής διαδικασίας τουριστικών λιμένων πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας χωροθέτησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 114 ν. 4926/2022

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 4926/2022 (Α' 82) τροποποιείται ως προς την έκταση της χερσαίας ζώνης των μαρινών και η παρ. 1 του άρθρου 114 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση μαρινών που χωροθετούνται σε δύο στάδια, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και έχουν χερσαία ζώνη που υπερβαίνει τα σαράντα χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (40.000) τ.μ., η προκήρυξη διαγωνιστικής διαδικασίας δύναται να διενεργείται πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας χωροθέτησης και την εκτέλεση όλων των απαιτούμενων έργων για τη δημιουργία, λειτουργία και εκμετάλλυσή τους. Από τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται οι μαρίνες που εμπίπτουν εντός αρχαιολογικών χώρων ως προς τις οποίες η σύμβαση παραχώρησης συνάπτεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 31 του ν. 2160/1993, μετά από την ολοκλήρωση της χωροθέτησης. Η σύμβαση παραχώρησης δύναται να συνάπτεται με μόνη την έκδοση του προεδρικού δι-

ατάγματος γενικού σχεδιασμού της μαρίνας, με τήρηση όλων των περιβαλλοντικών όρων της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η παραχώρηση δύναται να διενεργείται σε επιχείρηση ή επιχειρήσεις, δημόσιες ή ιδιωτικές, ή σε όμιλο επιχειρήσεων, δημόσιων ή ιδιωτικών. Η σύμβαση παραχώρησης περιλαμβάνει τα ουσιώδη στοιχεία παραχώρησης, δηλαδή, τη διάρκεια, το αντίτιμο χρήσης, ή τον τρόπο υπολογισμού του, τους όρους διατήρησής της σε ισχύ ανάλογα με την πορεία της υλοποίησης, τις κυρώσεις σε περίπτωση μη σύμπραξης στην υλοποίηση των έργων χωροθέτησης και λήψης άδειας ή έγκρισης λειτουργίας, καθώς και τους τρόπους καταγγελίας ή πρόωρης λήξης της σύμβασης.»

Άρθρο 55
Έγκριση εγκατάστασης της δραστηριότητας των τουριστικών λιμένων και αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 287Α στον ν. 4442/2016

Στο Κεφάλαιο ΛΘ' του ν. 4442/2016 (Α' 230), προστίθεται άρθρο 287Α ως εξής:

«Άρθρο 287Α
Έγκριση εγκατάστασης της δραστηριότητας των τουριστικών λιμένων και αδειοδοτούσα αρχή

1. Οι τουριστικοί λιμένες που ρυθμίζονται ως προς τη χωροθέτησή τους στα άρθρα 30 και 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118), υπόκεινται σε έγκριση: α) ως προς την εγκατάστασή τους, σύμφωνα με το παρόν και β) ως προς τη λειτουργία τους, σύμφωνα με το άρθρο 288. Η αίτηση για έγκριση ή τροποποίηση χωροθέτησης τουριστικού λιμένα υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14. Η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού είναι αρμόδια για τη διαχείριση της αίτησης, ως αρχή Σχεδιασμού του Τουριστικού Λιμένα.

2. Επί της αίτησης χωροθέτησης, εκδίδεται κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εγκρίνονται η χωροθέτηση και ο σχεδιασμός του τουριστικού λιμένα, κατά τη διαδικασία των άρθρων 29, 30 και 31 του ν. 2160/1993, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων.

3. Για την υποβολή αίτησης έγκρισης ή τροποποίησης χωροθέτησης τουριστικού λιμένα, από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, καταβάλλεται, επί ποινή απαραδέκτου, παράβολο του άρθρου 11.

4. Για λιμένες αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού η σύναψη της σύμβασης παραχώρησης τουριστικού λιμένα, που καταρτίζεται σύμφωνα με τις παρ. 6, 7 και 9 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, ή η σύναψη σύμβασης σύμπραξης του άρθρου 17 του ν. 3389/2005 (Α' 232), για τη δημιουργία τουριστικού λιμένα, επέχει θέση έγκρισης εγκατάστασης τουριστικού λιμένα.

5. Σε τουριστικούς λιμένες που τελούν υπό καθεστώς διαχείρισης και εκμετάλλευσης Οργανισμού Λιμένος Α.Ε., δυνάμει σύμβασης παραχώρησης με το ελληνικό δημό-

σιο, η σύναψη ή κύρωση της σύμβασης παραχώρησης επέχει θέση έγκρισης εγκατάστασης τουριστικού λιμένα.

6. Εξαιρούνται της εφαρμογής του παρόντος οι λιμένες και τουριστικοί λιμένες αρμοδιότητας του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), για τους οποίους το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ έχει δικαίωμα εκμετάλλευσης ή ενεργεί ως «Αρχή Σχεδιασμού».

7. Η αρμόδια υπηρεσία καταχωρίζει ηλεκτρονικά τη σύμβαση παραχώρησης ή σύμπραξης και την εγκατάσταση στον τουριστικό λιμένα, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14. Σε περίπτωση σύναψης σύμβασης παραχώρησης ή σύμπραξης τουριστικού λιμένα, ως προς τον οποίο δεν είχε υποβληθεί προηγουμένως αίτηση χωροθέτησης, εφόσον δεν ήταν εκ του νόμου αναγκαία, η αρμόδια υπηρεσία καταχωρίζει τα δικαιολογητικά της χωροθέτησης του τουριστικού λιμένα, η οποία έχει εγκριθεί.

8. Σε περίπτωση λήξης ή λύσης της σύμβασης παραχώρησης ή σύμπραξης για τη λειτουργία τουριστικού λιμένα, παύει να ισχύει η δυνατότητα εγκατάστασης σε αυτόν.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται:

- α) η ειδικότερη διαδικασία και το περιεχόμενο της αίτησης χωροθέτησης ανά είδος τουριστικού λιμένα,
- β) το ύψος του παραβόλου,
- γ) τα δικαιολογητικά που καταθέτει ο φορέας, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται:

- α) η διαδικασία καταχώρισης της σύμβασης παραχώρησης,
- β) η επικαιροποίηση των στοιχείων της, σε περίπτωση μεταβολής του δικαιούχου εγκατάστασης ή του περιεχομένου της σύμβασης παραχώρησης,
- γ) οι κυρώσεις,
- δ) οι αρχές στις οποίες κοινοποιείται, για να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 56

Διαδικασία έγκρισης ή γνωστοποίησης δραστηριοτήτων εντός τουριστικού λιμένα - Προσθήκη άρθρου 287B στον ν. 4442/2016

Στο Κεφάλαιο ΛΘ' του ν. 4442/2016 (Α' 230), προστίθεται άρθρο 287B ως εξής:

«Άρθρο 287B

Διαδικασία έγκρισης ή γνωστοποίησης δραστηριοτήτων εντός τουριστικού λιμένα

1. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας χωροθέτησης και την έγκριση εγκατάστασης του τουριστικού λιμένα, η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού ελέγχει τις μελέτες και τα σχέδια, τα οποία υποβάλλονται από τον φορέα διαχείρισης και αναφέρονται στα πάσης φύσεως έργα του τουριστικού λιμένα

και των εγκαταστάσεών του, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Εφόσον οι μελέτες και τα σχέδια του πρώτου εδαφίου πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτουν η απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 και η σύμβαση παραχώρησης, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες προωθούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού, προκειμένου να εκδοθούν οι απαραίτητες οικοδομικές και λοιπές άδειες. Οι άδειες χορηγούνται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την διαβίβαση των σχετικών μελετών και σχεδίων από την αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.

2. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 1, τεκμαίρεται ότι η οικοδομική άδεια έχει χορηγηθεί.

3. Οι δραστηριότητες που ασκούνται εντός του τουριστικού λιμένα, υπάγονται σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας κατά τον ν. 4442/2016, ανάλογα με το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας.».

Άρθρο 57

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 287Γ στον ν. 4442/2016

Στο Κεφάλαιο ΛΘ' του ν. 4442/2016 (Α' 230), προστίθεται άρθρο 287Γ ως εξής:

«Άρθρο 287Γ

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 287Α, 287Β και 287Γ ισχύουν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των παρ. 9 και 10 του άρθρου 287Α, ως προς την αίτηση χωροθέτησης, υποβάλλονται τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 287Α, τα δικαιολογητικά, που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, ορίζονται με την υπ' αρ. 11214/2012 απόφαση του Υπουργού Τουρισμού (Β' 2339/2012).

2. Για τον σκοπό της υποβολής της αίτησης χωροθέτησης και εγκατάστασης τουριστικού λιμένα, το Ο.Π.Σ. Α.Δ.Ε. διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Μητρώο Πληροφοριών Τουριστικών Λιμένων (Η.Μ.Τ.Λ.) της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993.

3. Οι τουριστικοί λιμένες που έχουν ήδη προβεί σε σύναψη σύμβασης παραχώρησης ή σύμπραξης εξακολουθούν να διέπονται, ως προς την εγκατάστασή τους, από τις διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες συνήφθη η σύμβαση.

4. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων της παρ. 4 του άρθρου 16, κατά το σκέλος που αφορά στο Κεφάλαιο ΛΘ', η αίτηση χωροθέτησης τουριστικού λιμένα, τροποποίησης και επικαιροποίησής της υποβάλλεται με φυσικό φάκελο στην αρμόδια διεύθυνση, κατά τα άρθρα 29, 30, 31 και 34 του ν. 2160/1993 και απαλλάσσεται της καταβολής παραβόλου.

5. Μέχρι τη θέση σε πλήρη λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος, κάθε προβλεπόμενη καταχώριση της σύμβασης παραχώρησης

ή των συνοδευτικών αυτής εγγράφων, προς τον σκοπό της έγκρισης εγκατάστασης τουριστικού λιμένα, τηρείται σε φυσικό φάκελο στην αρμόδια Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού.

Άρθρο 58
Αδειοδοτούσα αρχή για την έγκριση λειτουργίας της δραστηριότητας των τουριστικών λιμένων - Τροποποίηση άρθρου 288 ν. 4442/2016

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 288 του ν. 4442/2016 (Α' 230) τροποποιείται με τον προσδιορισμό της αδειοδοτούσας αρχής και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι τουριστικοί λιμένες υπόκεινται για τη λειτουργία της δραστηριότητάς τους στο καθεστώς έγκρισης λειτουργίας του παρόντος. Αδειοδοτούσα αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα των τουριστικών λιμένων με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 52.22.11.05 «Υπηρεσίες Τουριστικών Λιμανιών (μαρίνες)», ή αυτών που υπάγονται στην τάξη NACE με κωδικό 93.29 «άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας», που προβλέπονται ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής στην περ. γγ' της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155).».

Άρθρο 59
Προθεσμία έκδοσης απόφασης Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την αξιοποίηση του ιαματικού φυσικού πόρου - Τροποποίηση περ. β' παρ. 3 άρθρου 17 ν. 4875/2021

Το δεύτερο εδάφιο της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4875/2021 (Α' 250) τροποποιείται ως προς την προθεσμία εντός της οποίας ο οικείος Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού δύναται να εκδώσει απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την αξιοποίηση του ιαματικού φυσικού πόρου και των εγκαταστάσεων που συνέχονται με αυτόν, και η περ. β' της παρ. 3 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«β) Αν ο προς ανάθεση της διαχείρισης και εκμετάλλευσης ιαματικός φυσικός πόρος και οι εγκαταστάσεις που συνέχονται με αυτόν έχουν λάβει ειδικό σήμα λειτουργίας, για την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 25 απαιτείται σύμφωνη γνώμη του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα διοικητικά όρια του οποίου βρίσκονται τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο οικείος Ο.Τ.Α. α' βαθμού δύναται, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, να εκδώσει απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου περί της αξιοποίησης του ιαματικού φυσικού πόρου και των εγκαταστάσεων που συνέχονται με αυτόν. Αν παρέλθει άπρακτη η ως άνω προθεσμία ή εκδοθεί αρνητική απόφαση επί της αξιοποίησης, τεκμαίρεται σύμφωνη γνώμη του Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την έκδοση της απόφασης. Αν εκδοθεί απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου περί αξιοποίησης, ο οικείος Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή η αναπτυξιακή εταιρεία αυτού

υποβάλει στην Ι.Π.Ε., εντός τεσσάρων (4) ετών από την έκδοση της απόφασης αυτής, οικονομοτεχνική μελέτη επενδυτικού σχεδίου του ιαματικού φυσικού πόρου, στην οποία περιγράφεται αναλυτικά το πρόγραμμα της επένδυσης, δίνονται στοιχεία για την τουριστική κίνηση της περιοχής και παρατίθενται οι προοπτικές βιωσιμότητας της επένδυσης. Τα έργα αξιοποίησης ολοκληρώνονται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ετών από την έκδοση της ως άνω αναφερόμενης απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου περί αξιοποίησης. Αν παρέλθουν άπρακτες οι ως άνω προθεσμίες, η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται χωρίς να προηγηθεί σύμφωνη γνώμη του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα διοικητικά όρια του οποίου βρίσκονται τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία.».

Άρθρο 60
Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4875/2021 - Έναρξη ισχύος παρ. 2 έως 6 άρθρου 68 ν. 4875/2021

1. Στο άρθρο 68 του ν. 4875/2021 (Α' 250) α) η παρ. 5 αντικαθίσταται, β) η παρ. 6 τροποποιείται με την αντικατάσταση των λέξεων «έργων και μελετών συντήρησης» από τις λέξεις «των συμβάσεων» και οι παρ. 5 και 6 διαμορφώνονται ως εξής:

«5. Στο πλαίσιο διενέργειας των πράξεων διοίκησης και διαχείρισης της παρ. 2, η Επιτροπή Πρότυπης Τουριστικής Αξιοποίησης και Προστασίας του Ναυαγίου Ζακύνθου δύναται, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης της εθνικής νομοθεσίας, να λειτουργεί ως αναθέτουσα αρχή για την ανάθεση μελετών, έργων και υπηρεσιών. Οι εργασίες της Επιτροπής, ιδίως κατά τη διενέργεια των αναθέσεων έργων, μελετών και υπηρεσιών, υποστηρίζονται από υπαλλήλους του Υπουργείου Τουρισμού που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού. Υποστήριξη στην Επιτροπή δύναται να παρέχεται και από υπαλλήλους της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και του Δήμου Ζακύνθου, που ορίζονται από το αρμόδιο όργανο της Περιφέρειας και του Δήμου αντίστοιχα, καθώς και από μηχανικούς από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Η χρηματοδότηση των μελετών, έργων και υπηρεσιών που ανατίθενται από την Επιτροπή καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού με ειδική πίστωση που του μεταβιβάζεται για τον σκοπό αυτό από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι συμβάσεις ανάθεσης έργων, μελετών και υπηρεσιών που συνάπτονται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου υπογράφονται από τον Υπουργό Τουρισμού. Οι δαπάνες που προκύπτουν από την ανάθεση των συμβάσεων του παρόντος άρθρου τιμολογούνται επ' ονόματι του Υπουργείου Τουρισμού, και η εκκαθάριση και πληρωμή τους γίνεται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την 31η.12.2022 και προς τον σκοπό της διενέργειας των αναγκαίων εργασιών συντήρησης και αποφυγής του κινδύνου κατάρρευσης του Ναυαγίου, διαμόρφωσης ασφαλούς πρόσβασης, φύλαξης και προστασίας των επισκεπτών, η Επιτροπή προβαίνει στις αναθέσεις της παρ. 4 κατά την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016

(Α' 147) κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης της εθνικής νομοθεσίας.

6. Ως κατεπείγουσα ανάγκη που πληροί τους όρους εφαρμογής της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 για την ανάθεση των συμβάσεων της παρ. 5 νοείται η διακινδύνευση της ασφάλειας και της υγείας των επισκεπτών του ναυαγίου, η απειλή ουσιώδους καταστροφής ή υποβάθμισης του γεωμορφολογικού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα την απώλεια βασικών χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου τουριστικού προορισμού και ο άμεσος κίνδυνος διάλυσης ή σημαντικής καταστροφής των σωζόμενων κινητών πραγμάτων σε αυτό.»

2. Η ισχύς των παρ. 2 έως 6 του άρθρου 68 του ν. 4875/2021 άρχεται από την έναρξη ισχύος του ίδιου νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 61 Τελικές διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά τα ρυθμιζόμενα με τις διατάξεις του θέματος.

Άρθρο 62 Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

www.sate.gr

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός
Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Αναπληρωτής
Υπουργός
Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Τουρισμού

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εσωτερικών

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

www.sale.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

